

ESPOON SEURAKUNTAYHTYMÄN
VUODEN 2024 TALOUSARVIOEHDOTUS
JA EHDOTUS
VUOSIEN 2024–2026
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAKSI

Yhteinen kirkkovaltuusto 13.12.2023

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
1.1 YLEISPERUSTELUT	4
1.2 TULOSLASKELMA-ARVIO	8
1.3 RAHOITUSLASKELMA-ARVIO	9
1.4 KÄYTTÖTALouden TULOT JA MENOT (ulkoiset).....	10
2.1 YLEISHALLINTO.....	11
2.1.1 MÄÄRÄRAHAT	11
2.1.2 PERUSTELUT.....	13
2.2 PAIKALLISSEURAKUNNISSA TEHTÄVÄ SEURAKUNTATYÖ.....	23
2.2.1 MÄÄRÄRAHAT	23
2.2.2 PERUSTELUT.....	24
2.3 YHTEINEN SEURAKUNTATYÖ	39
2.3.1 MÄÄRÄRAHAT	39
2.3.2 PERUSTELUT.....	41
2.4 HAUTAUSTOIMI	45
2.4.1 MÄÄRÄRAHAT	45
2.4.2 PERUSTELUT.....	46
2.5 KIINTEISTÖTOIMI	49
2.5.1 MÄÄRÄRAHAT	49
2.5.2 PERUSTELUT.....	52
3 TULOSLASKELMAOSA (ulkoinen ja sisäinen)	58
4 RAHOITUSOSA.....	62
5 INVESTOINTIOSA.....	63
5.1 PITKÄN AIKAVÄLIN RAKENTAMISSUUNNITELMA 2024–2030.....	63
5.2 HANKINTA- JA INVESTOINTISUUNNITELMA	68
6. LIITTEET	72
6.1 HAUTAINHOITORAHASTO.....	72

1 JOHDANTO

1.1 YLEISPERUSTELUT

Säädöstaustaa

Kirkkojärjestyksen määräyksen mukaan (KJ 6:2) jokaista varainhoitovuotta varten on seurakuntayhtymälle viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakuntien toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kirkkojärjestyksessä säädetään, että talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvioissa on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä seurakunnan rahoitustarpeen kattamiskeinot. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä. Espoon seurakuntayhtymän talousarvio on laadittu bruttoperiaatteen mukaan. Talousarvioon sisältyvät tuloslaskelma-, rahoituslaskelma- sekä investointiosa.

Arvio talouden yleisestä kehityksestä ja toiminnan edellytyksistä suunnittelukaudella

Yleinen talouden kehitys

Inflaation ja korkojen nousun seurauksena Suomi on ajautumassa taantumaan. Talouden kasvun ennustetaan olevan tänä vuonna negatiivinen. Ensi vuodeksi ennustetaan lievää kasvua. Huolestuttavana merkinä on korkojen nousun aiheuttama konkurssien määrän kasvu ennen kaikkea rakennusteollisuudessa. Hallitus pyrkii parantamaan työllisyyttä 100 000 uudella työpaikalla. Työllisyyden kohentuminen on ehdoton edellytys talouden tilanteen parantumiseksi. Työllisyyden parantumisella on myös positiivinen vaikutus verotulokertymään. Toisaalta ennusteet osoittavat, että tulevana vuosina taloudellinen kasvu Suomessa jää valitettavan alhaiseksi. Inflaation oletetaan hidastuvan merkittävästi. Tällä on taloutta piristävä vaikutus. Korkotasoa oletetaan asettuvan hieman nykyistä alhaisemmalle tasolle eli noin 3 prosenttiin. Korkotasolla on vaikutusta muun muassa rakentamiskustannuksiin.

Espoon seurakuntayhtymän talousarvion 2024 valmistelusta

- Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi seurakuntayhtymälle uuden strategian joulukuussa 2022. Sen yhteydessä määriteltiin taloudellisia resursseja määrittelevät linjaukset ja reunaehdot. Käyttötalousmenojen tasoksi määriteltiin, että ne saavat olla korkeintaan 107 % viimeisimmän vahvistetun tilinpäätöksen kirkollisverotulosta. Tämä oli yksi yhteisen kirkkoneuvoston keväällä 2023 hyväksymän talousarvio-ohjeen keskeisimmistä linjauksista.

Vuoden 2024 talousarvion käyttötalousmenot ylittävät edellä mainitun strategian linjauksen. Yleisten palkankorotusten vuoksi käyttötalousmenot joka tapauksessa nousevat, mikä on otettu talousarviossa huomioon seurakuntien ja palveluyksiköiden henkilömäärien mukaisessa suhteessa. Inflaation vuoksi myös rakentamisen, palveluiden, käyttöoikeussopimusten ja hankintojen kustannukset ovat nousseet. Seurakuntien ja palveluyksiköiden talousarvioesityksistä vuodelle 2024 ei kuitenkaan ole löytynyt valmiuksia supistaa, olla käynnistämättä tai siirtää myöhäisemmäksi muuta uutta toimintaa siten, että strategian linjauksesta pystyttäisiin pitämään kiinni. Lisäksi kiinteistötoimen pääluokkaan tarvittiin jo viime (2022) ja tänä vuonna (2023) huomattavan suuret lisämäärärahat, suuruudeltaan 8–16 % kiinteistötoimen käyttötalousmenoista.

Tuoreen strategian uskottavuuden kannalta on jatkossa tärkeää olla ylittämättä strategiassa määritellyä käyttötalousmenojen enimmäismäärää. Vuoden 2024 käyttötalousmenot ovat 108 %

vuoden 2022 tilinpäätöksen kirkollisverotulosta. Käyttötalousmenot kasvavat 2,4 % prosenttia vuoden 2023 talousarvioon lisämäärärahoineen verrattuna ja ovat 48,6 miljoonaa euroa.

- Kiinteistötoimen määrärahararve tulee koko ajan kasvamaan, mikäli nykyisen laajuinen kiinteistökanta halutaan kaikesta huolimatta pitää käyttökunnossa. Kiinteistötoimen käyttötalousmäärärahat ovat viimeisen viiden vuoden aikana kasvaneet 20 prosenttia eli keskimäärin 4 prosenttia vuodessa. Seurakuntayhtymän talous on toistaiseksi kestänyt tämän, koska verotulokertymät ovat olleet korkeampia kuin mitä ovat olleet odotukset.

Kehitys on kuitenkin huolestuttava, koska lisämäärärahararpeet ovat pääasiassa aiheutuneet yllättävistä ja ennakoimattomista korjaustarpeista ja niiden toteuttamiseen tarvittavista suunnittelukustannuksista. Pelkästään viimeisimmän kiinteistötoimen pääluokkaan hyväksytyyn lisämäärärahan suuruus on enemmän kuin Kirkko ja kaupunki -lehden ja Jouluradion koko vuoden Espoon seurakuntayhtymän kustannusten osuus tai lähes samansuuruinen kuin yhden vuoden kansainvälisen vastuun määräraha.

Tavoitteena suunnitelmakaudelle on, että toimitilojen ja kiinteistöjen luopumispäätösten jälkeen tarvittavat peruskorjaukset säilytettävien kiinteistöjen osalta suunnitellaan etupainotteisesti niin, että säilytettävien kiinteistöjen kunnan huononeminen ja mahdolliset käyttökiellot vältetään. Suunnitelmakaudella varaudutaan siihen, että strategialinjauksen vuosittainen investointien tavoiteyläraja voidaan perustellusti ylittää, jotta korjausvelka ei oleellisesti kasva säilytettävien kiinteistöjen osalta.

- Seurakuntayhtymän kiinteistöissä on mittava korjausvelka, joiden edellyttämistä investointitarpeista tehtiin alustava kokonaisarvio vuonna 2021. Sittemmin joistakin kohteista on tehty tuoreempia kuntoarvioita, joiden perusteella yksittäisten kohteiden tilanne on paikoin aiemmin arvioitua huonompi. Lisäksi pitkän aikavälin rakentamissuunnitelmaan nousee jatkuvasti uusia kohteita.

Seurakuntien toimitiloja ja kiinteistöjä koskevissa keskusteluissa ja päätöksissä olisi tärkeää, että jo tehtyjen luopumispäätösten lisäksi niitä tehtäisiin lisää vielä niin, että alkuperäinen tavoite 7 000 m²:sta luopumisesta toteutuisi. Tavoite muotoiltiin siten, että seurakunnallisessa käytössä olevien kiinteistöjen ja toimitilojen määrä, kustannukset ja tulevat peruskorjaustarpeet vähenisivät noin 1/3.

Valmisteilla olevissa kiinteistö- ja hautaus-toimen ohjelmissa tulisi selkeästi linjata, mitä hankkeita ylipäättään voidaan ryhtyä valmistelemaan ja mahdollisesti toteuttamaan strategiakaudella. Tämän ohella tarvitaan myös uutta ajattelua tilatarpeiden ratkaisemiseksi, vaikka toimitilojen määrä vähenee.

- Kirkolla on oma eläkerahasto, jonka vastuuvajaus vuoden 2022 lopussa oli 3,4 miljardia euroa. Espoon seurakuntayhtymän laskennallinen osuus kirkon yhteisestä eläkevastuuvajauksesta 31.12.2022 oli noin 137,8 miljoonaa euroa eli noin 4 % koko kirkon eläkevastuuvajauksesta. On mahdollista, että tulevaisuudessa seurakuntatalouksien eläkemaksua tullaan nostamaan, koska eläkerahaston sijoitusvarat eivät riitä pitämään eläkemaksuja nykyisellä tasolla. Espoon seurakuntayhtymän tapauksessa nousun arvioidaan olevan noin 400 000 euroa vuodessa.
- Seurakuntayhtymässä on toteutettu laajamuotoinen riskien arvioinnin päivitys. Keskeisimmät strategiset riskit ovat pysyneet muuttumattomina. Operatiivisella koko yhtymän tasolla tullaan kiinnittämään huomiota osaavan työvoiman saatavuuteen ja työhyvinvointiin. Tietosuojaan ja -turvaan ennestään vahvaa panostusta tullaan jatkamaan.

Talousarvion sitovuustaso

Talousarviovuoden määrärahojen sitovuustasoksi esitetään käyttötalouden yksiköiden kohdalla toimintakatetta siten, että siihen sisältyvät sekä ulkoiset että sisäiset erät. Toimintakate on sitova yleishallinnon, yhteisen seurakuntatyön, hautaus-toimen sekä kiinteistötoimen pääluokan kohdalla pääluokkatasolla ja seurakuntien kohdalla lukutasolla.

Tuloslaskelmaosan sitovia määrärahoja ovat verotuskulut, keskusrahastomaksut sekä rahoitustuotot ja -kulut netto.

Investointiosassa sitovuustaso on kustannuspaikkatasoinen.

Talousarvion muuttaminen ja määrärahan ylittäminen

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää yhteinen kirkkovaltuusto. Määrärahan korotuksen tai tuloarvion alentamisen yhteydessä on arvioitava myös toimintaa koskevien tavoitteiden muutostarvetta. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä yhteiselle kirkkovaltuustolle talousarviovuoden aikana. Muutoksista talousarvioon ei tarvitse hankkia seurakuntaneuvostojen lausuntoja (KJ luku 3 § 50).

Espoon seurakuntayhtymän taloussäännössä (yhteinen kirkkovaltuusto 25.3.2015) todetaan talousarvion sitovuudesta ja määrärahojen ylityksestä sekä talousarvion muutoksista seuraavaa:

4 § Talousarvion sitovuus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää talousarvion toiminnallisista tavoitteista ja määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustasoista. Sitovuustasona voi olla myös nettomääräraha.

Sitovuustason mukaista määrärahaa ei saa ylittää eikä tuloarviota alittaa.

Seurakuntayhtymän viranomaiset (hallintoelimet ja viranhaltijat) vastaavat niille määrätyn sitovuustason mukaan yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tuloarvioita seurataan ja määrärahoja käytetään talousarvion mukaisesti.

Yhteinen kirkkoneuvosto ja seurakuntaneuvosto voivat antaa alaiselleen hallintoelimelle tai viranhaltijalle määräyksen tarkemmasta sitovuustasosta.

Hallintoelimen käyttöön erittelemättömänä varattua määrärahaa voidaan käyttää asianomaisen hallintoelimen päätöksellä käsittelemättä asiaa uudelleen yhteisessä kirkkovaltuustossa. Esimerkiksi jos määräraha on myönnetty yhteisen kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston käyttöön erittelemättömänä, sitä ei tarvitse erikseen käsitellä yhteisessä kirkkovaltuustossa, kun sitä käytetään.

5 § Määrärahan ylitys tai tuloarvion alitus

Jos sitovuustason mukainen määräraha ei riitä taikka talousarvioon merkitty tuloarvio ei toteudu, seurakuntayhtymän viranhaltijoiden on hyvissä ajoin ennen määrärahan loppumista tai tuloarvion alituksen huomattessaan tehtävä määrärahan korotusesitys taikka esitys tuloarvion tarkistamiseksi.

Kiireellisissä tapauksissa, jos asian viivytyksestä saattaa syntyä seurakuntayhtymälle suurta taloudellista tai aineellista vahinkoa tai edunmenetyks, talousjohtajalla tai yhtymän johtajalla on oikeus sallia sellaisenkin työn tai palvelun teettäminen tai tilaaminen, johon määrärahaa ei ole käytettävänä. Toimenpide on viipymättä saatettava tiedoksi yhteiselle kirkkoneuvostolle ja esitettävä yhteisen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

6 § Talousarvion täytäntöönpano

Yhteisen kirkkoneuvoston on huolehdittava siitä, että kaikki asianomaiset saavat tarpeelliset tiedot yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymästä talousarviosta ja toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä talousarviota koskevista mahdollisista lisäohjeista.

Tarkempia ohjeita talousarvion täytäntöönpanosta annetaan vuosittain talousarvion antamisen yhteydessä.

Sääntökokoelman säännössä C 13 määritellään kulloinkin voimassa olevat päätösvallan delegoinnit ja taloudellisen toimivallan rajat sekä ne hallinnolliset toimenpiteet, joita talousarvion täytäntöönpanoon liittyvissä toimenpiteissä ja erilaisissa tilanteissa on noudatettava.

Hankinnat on suoritettava julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön, seurakuntayhtymän hankintasäännön ja mahdollisten yhteisen kirkkoneuvoston antamien hankintojen suorittamista koskevien tarkempien ohjeiden mukaisesti.

7 § Talousarvion muutokset

Yhteinen kirkkovaltuusto voi muuttaa hyväksymäänsä talousarviota ja päättää toiminnallisen tavoitteen muutoksesta, määrärahan käyttötarkoituksen muutoksesta, määrärahan korottamisesta, alentamisesta, poistamisesta tai uuden määrärahan myöntämisestä sekä tuloarvioiden muuttamisesta.

Määrärahan ja tuloarvion muutosesityksissä selvitetään myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita koskevassa muutosesityksessä selvitetään muutoksen vaikutus määrärahoihin ja tuloarvioihin. Muutettaessa talousarviota hyväksytään kaikki ne talousarvion osat, joihin muutos vaikuttaa.

Talousarvion muutokset on esitettävä yhteiselle kirkkovaltuustolle talousarviovuoden aikana.

Päätösvallan delegointi ja taloudellisen toimivallan rajat

Päätösvallan delegointiin ja taloudellisen toimivallan rajoihin liittyvät määräykset on kuvattu sääntökokoelman säännössä C 13, yhteisen kirkkoneuvoston ohjesäännössä A 3 sekä johto- ja toimikuntien johto- ja ohjesäännöissä. Rakennuttamis- ja kiinteistökehityshankkeiden kulku ja päätösvalta kuvataan säännössä D 1. Kirkkolain uudistuksen seurauksena kaikki säännöt käydään läpi tarvittavien teknisten muutosten osalta.

Seurakuntaneuvostot määrittelevät kirkkoherran taloudellisen toimivallan rajan seurakunnan talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy niiden rakennushankkeiden tarvesuunnitelmat (hankepäätös) ja hankesuunnitelmat (investointipäätös), joiden kustannusarvio on > 750.000 €, sekä mitkä tahansa muut sopimukset, sitoumukset tai hankinnat, joiden arvo ylittää edellä mainitun euromääräisen rajan.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää arvoltaan 500.000 ≤ 750.000 € suuruisista hankkeista, sitoumuksista, sopimuksista ja hankinnoista sekä kiinteistökehityshankkeista.

Kiinteistöjohtokunta päättää arvoltaan 100.000 ≤ 500.000 € suuruisista, olemassa olevaan kiinteistökantaan sisältyvistä hankkeista, muista sitoumuksista ja sopimuksista, urakoista ja lisä- ja muutostöistä edellyttäen, että hanke pysyy hyväksytyen enimmäiskustannushintansa rajoissa.

Viranhaltijoiden taloudellisen päätösvallan rajat määritellään säännössä C 13. Kaikista yli 3.000 euron suuruisista hankinnoista on tehtävä kirjalliset viranhaltijapäätökset päätösluetteloon.

Yksityiskohtaisemmat kuvaukset päätösvallan delegoinnista ja taloudellisen toimivallan rajoista ovat nähtävissä kyseisistä säännöistä. Kilpailutuksiin ja hankintoihin liittyvät menettelytavat on kuvattu hankintasäännössä D 2.

Arvioinnin johtokunta on seurakuntayhtymän sisäistä valvontaa arvioiva toimielin. Johtokunta seuraa hallintoelinten, viranhaltijoiden, seurakuntayhtymän ja seurakuntien prosessien sääntöjen mukaisuutta, talous- ja toimintasuunnitelmien toteutumista suunnitelmien mukaisesti ja antaa vuosittain yhteiselle kirkkovaltuustolle arviointikertomuksensa.

Avustusten maksaminen

Talousarvioon merkitty avustusmääräraha ei sellaisenaan välttämättä ole maksukelpoinen, vaan se vaatii sääntöjen edellyttämän erillisen hallinnollisen päätöksen. Talousarvioon voidaan varata määräraha tiettyä tarkoitusta varten vain yhdelle momentille. Jakamattoman kansainvälisen vastuun määrärahat on merkitty keskitetysti yhteisen seurakuntatyön momentille.

1.2 TULOSLASKELMA-ARVIO

TULOSLASKELMA	TILIN-	TALOUSARVIO	EHDOTUS	ERO ED. V.	TTS	TTS
	PÄÄTÖS	JAKO				
	2022	2023				
	t€	€	€	%	t€	t€
Toimintatuotot	7 079	6 623 573	6 007 238	-9,3%	5 955	5 955
Toimintakulut	44 447	47 522 685	48 647 298	2,4%	48 580	48 612
TOIMINTAKATE	-37 369	-40 899 112	-42 640 060	4,3%	-42 583	-42 615
Verotulot + valtion rah.	50 972	47 800 000	51 000 000	6,7%	51 100	51 100
Verotuskulut	692	750 000	750 000	0,0%	750	750
Keskusrahastomaksut	4 935	4 955 711	5 195 380	4,8%	4 830	5 175
Rahoitustuotot ja -kulut	1 212	1 000 000	1 000 000	0,0%	1 000	1 000
VIISIKATE	9 188	2 195 177	3 414 560	55,5%	3 937	3 560
Poistot ja arvonalentumiset	6 969	6 054 887	5 265 979	-13,0%	5 299	5 299
Satunnaiset tuotot ja kulut	0		0	0,0%		
TILIKAUDEN TULOS	2 219	-3 859 711	-1 851 419	-52,0%	-1 362	-1 739
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 219	-3 859 711	-1 851 419	-52,0%	-1 362	-1 739

Yllä oleva tuloslaskelma-arvio sisältää vain ulkoiset tilit. Toimintatulot ja –menot muodostuvat käyttötalouden eri kustannuspaikkojen määrärahoista. Toimintakatteeseen lisätään verotulot ja vähennetään verotuskulut sekä keskusrahastomaksut. Ulkoisten rahoitustulojen ja –menojen nettosumma lisätään, jonka jälkeen muodostuu vuosikate. Vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä lisätään mahdollinen satunnaisten tulojen ja menojen nettosumma.

Käyttötalousmenojen määräraha nousee noin 2,4 %, ja se on lähes samalla tasolla koko suunnittelukauden eli noin 48,6 miljoonassa eurossa. Suunnittelukauden vuodet ovat alijäämäisiä, mutta tulorahoitusta (vuosikate) suunnitellaan saatavan noin 11 miljoonaa euroa vuosien 2024–2026 aikana.

1.3 RAHOITUSLASKELMA-ARVIO

Rahoituslaskelman tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja mahdollisista satunnaisista tuloista. Tulorahoitussummasta vähennetään nettoinvestointien summa. Tämän jälkeen saadaan tieto rahavarojen muutoksesta ja kuinka paljon tarvitaan lisärahoitusta investointien kattamiseen.

Lisärahan tarve suunnittelukaudella on noin 24 miljoonaa euroa. Investoinnit ovat strategian mukaiset vuonna 2024, sillä ne ovat noin 80 % vuoden 2022 vahvistetusta vuosikatteesta. Investointimenoissa on 5 miljoonaa euroa sijoituskiinteistöihin liittyviä menoja. Vuosien 2025 ja 2026 investointeihin varattavissa olevien määrärahojen suuruus riippuu tilinpäätösten 2023 ja 2024 vahvistetusta vuosikatteesta.

	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	EHDOTUS	ERO ED. V.	TTS	TTS
	2022	2023	2024		2025	2026
	t€	€	€	%	t€	t€
Seurakunnan toiminta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	9 188	2 195 177	3 414 560	55,5%	3 912	3 536
Tulorahoitus yhteensä	9 188	2 195 177	3 414 560	55,5%	3 912	3 536
Investoinnit						
Investointimenot	2 777	5 393 000	11 950 000	121,6%	12 870	9 740
Pysyvien vastaavien myyntitulot	1 101	0	0	0,0%	0	0
Investoinnit netto	1 676	5 393 000	11 950 000	121,6%	12 870	9 740
RAHAVAROJEN MUUTOS	7 512	-3 197 823	-8 535 440	166,9%	-8 958	-6 204

1.4 KÄYTTÖTALouden TULOT JA MENOT (ulkoiset)

	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET 2023	EHDOTUS 2024	ERO ED. V. %	TTS 2025	TTS 2026
	t€	€	€	%	t€	t€
TULOT						
Yleishallinto	760	610 000	807 778	32,4%	802	802
Seurakunnat Yhteinen	1 049	1 047 430	1 038 350	-0,9%	1 038	1 038
seurakuntatyö	74	188 643	34 790	-81,6%	16	16
Hautaustoimi	845	800 000	800 000	0,0%	800	800
Kiinteistötoimi	4 351	3 977 500	3 326 320	-16,4%	3 298	3 298
Tulot yhteensä	7 079	6 623 573	6 007 238	-9,3%	5 955	5 955
MENOT						
Yleishallinto	8 088	9 187 938	9 633 010	4,8%	9 668	9 673
Seurakunnat Yhteinen	20 088	20 776 630	21 957 750	5,7%	21 961	21 988
seurakuntatyö	4 392	4 600 629	4 645 856	1,0%	4 545	4 545
Hautaustoimi	2 039	2 200 000	2 258 359	2,7%	2 253	2 253
Kiinteistötoimi	9 841	10 757 488	10 152 323	-5,6%	10 153	10 153
Menot yhteensä	44 447	47 522 685	48 647 298	2,4%	48 580	48 612
TOIMINTAKATE	-37 369	-40 899 112	-42 640 060	4,3%	-42 625	-42 657

Käyttötalouden tulot ja menot on ilmoitettu pääluokkiin ryhmiteltyinä. Yllä olevassa laskelmassa ovat mukana vain ulkoisille tileille merkityt määrärahat. Toimintakate muodostuu ulkoisten tulojen ja menojen erotuksesta. Käyttötalouden määrärahat nousevat 2,4 % verrattuna vuoden 2023 talousarvioon. Nousu johtuu pääasiassa inflaation aiheuttamasta hintojen ja palkkojen noususta.

Kiinteistötoimen käyttötalousmäärärahat ovat viimeisen viiden vuoden aikana kasvaneet 20 prosenttia eli keskimäärin 4 prosenttia vuodessa.

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa muodostuu yleishallinnon, seurakuntatyön, yhteisen seurakuntatyön, hautaustoimen ja kiinteistötoimen pääluokista. Kunkin pääluokan alussa on esitetty sen toimintatulot ja toimintamenot tiliryhmittäin. Ulkoisten tulojen ja menojen erotus muodostaa toimintakate 1:n. Tämän jälkeen on ilmoitettu mahdolliset sisäiset erät. Toimintakate 2 muodostuu sekä ulkoisten että sisäisten tulojen ja menojen erotuksesta. Seurakuntatyön pääluokkaan sisältyvät vain ulkoiset toimintatulot ja -menot. Toimintakatteiden jälkeen on esitetty poistot. Määrärahojen sitovuustaso on toimintakate 2, johon sisältyvät ulkoiset ja sisäiset erät. Alatasojen toimintatulot ja -menot on esitetty yhteissummoina ilman jaottelua tiliryhmiin.

Määrärahatietojen jälkeen on esitetty pääluokan alayksikköjen määrärahojen perustelut ja toiminnalliset tavoitteet ja mahdolliset tunnusluvut. Käyttötalouden ulkoiset menomäärärahat ovat vuonna 2024 yhteensä 48,6 milj. euroa eli 2,4 % suuremmat kuin vuonna 2023. Käyttötalouden tulomäärärahat, 6,0 milj. euroa, ovat noin 9,3 % edellisvuotta pienemmät. Toimintakatteiden alijäämä ilman sisäisiä eriä, 42,6 milj. euroa, on 4,3 % suurempi kuin vuonna 2023.

2.1 YLEISHALLINTO

Yleishallintoon sisältyvät luottamushenkilöhallinto (yhteinen kirkkovaltuusto, yhteinen kirkkoneuvosto, johto- ja toimikunnat) sekä osa seurakuntayhtymän virastosta (=yhtymävirasto). Yleishallinnon menot ovat vuonna 2024 noin 4,8 % suuremmat ja toimintatulot ovat 32,4 % suuremmat kuin vuoden 2023 talousarviossa.

2.1.1 MÄÄRÄRAHAT

Yleishallinto	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. V. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
TOIMINTATULOT (ulkoiset)						
Korvaukset	296	150 000	286 278	90,9%	610	610
Maksutulot	291	320 000	381 500	19,2%	0	0
Tuet ja avustukset	140	140 000	140 000	0,0%	192	192
TOIMINTATULOT YHT. (ulk.)	728	610 000	807 778	32,4%	802	802
TOIMINTAMENOT (ulkoiset)						
Henkilöstömenot	3 461	3 766 042	4 149 252	10,2%	4 149	4 149
Palvelujen ostot	3 528	4 023 091	3 996 628	-0,7%	4 028	4 028
Vuokrat	85	102 000	99 366	-2,6%	100	100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	999	1 290 705	1 379 664	6,9%	1 382	1 387
Annetut avustukset	1	1 000	1 000	0,0%	1	1
Muut toimintakulut	15	5 100	7 100	39,2%	8	8
TOIMINTAMENOT YHT. (ulk.)	8 088	9 187 938	9 633 010	4,8%	9 668	9 673

Yleishallinto	TILIN- PÄÄTÖS 2022	TALOUS- ARVIO 2023	EHDOTUS 2024	ERO ED. V.	TTS 2025	TTS 2026
	t€	€	€		t€	t€
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-7 361	-8 577 938	-8 825 232	2,9%	-8 866	-8 871
TOIMINTAMENOT (sisäiset)	4	4 000	4 100	2,5%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-7 364	-8 581 938	-8 829 332	2,9%	-8 866	-8 871

YLEISHALLINTO	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. VUOD. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
<u>Kirkolliset vaalit</u>						
Toimintamenot (ulkoiset)	209	2 000	2 000	0,0%	2	2
Toimintakate 1 (ulk.)	-209	-2 000	-2 000	0,0%	-2	-2
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-209	-2 000	-2 000	0,0%	-2	-2
<u>Yhteinen kirkkovaltuusto</u>						
Toimintamenot (ulkoiset)	49	45 037	55 992	24,3%	56	56
Toimintakate 1 (ulk.)	-49	-45 037	-55 992	24,3%	-56	-56
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-49	-45 037	-55 992	24,3%	-56	-56
<u>Yhteinen kirkkoneuvosto</u>						
Toimintamenot (ulkoiset)	359	536 703	602 371	12,2%	605	605
Toimintakate 1 (ulk.)	-359	-536 703	-602 371	12,2%	-605	-605
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-359	-536 703	-602 371	12,2%	-605	-605
<u>Johto- ja toimikunnat</u>						
Toimintamenot (ulkoiset)	31	23 204	27 594	18,9%	28	28

YLEISHALLINTO	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. VUOD. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
Toimintakate 1 (ulk.)	-31	-23 204	-27 594	18,9%	-28	-28
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-31	-23 204	-27 594	18,9%	-28	-28
Tilintarkastus						
Toimintamenot (ulkoiset)	15	50 000	50 000	0,0%	50	50
Toimintakate 1 (ulk.)	-15	-50 000	-50 000	0,0%	-50	-50
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-15	-50 000	-50 000	0,0%	-50	-50
Yhtymävirasto						
Toimintatulot (ulkoiset)	760	610 000	807 778	32,4%	802	802
Toimintamenot (ulkoiset)	7 425	8 530 994	8 895 053	4,3%	8 927	8 932
Toimintakate 1 (ulk.)	-6 665	-7 920 994	-8 087 275	2,1%	-8 125	-8 130
Toimintamenot (sisäiset)	4	4 000	4 100	2,5%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-6 668	-7 924 994	-8 091 375	2,1%	-8 125	-8 130

2.1.2 PERUSTELUT

2.1.2.1 HALLINTOELIMET JA YLEISHALLINTO

KIRKOLLISET VAALIT (100100)

Määräraha on varattu siltä varalta, että suunnittelukaudella jouduttaisiin järjestämään kirkkoherran vaalit. Määrärahalla katetaan ilmoituskulut.

YHTEINEN KIRKKOVALTUUSTO (100200)

Kokouspalkkio- ja matkakulumäärärahojen lisäksi on määräraha Kotimaa-lehden tilaamiseksi valtuutetuille. Kokousjärjestelyihin on varattu tarvittavat määrarahat.

YHTEINEN KIRKKONEUVOSTO (100300)

Yhteisen kirkkoneuvoston määrärahaan sisältyy määräraha Kotimaa-lehden tilaamiseksi henkilökunnalle. Lisäksi on merkitty 7 000 euron palkkamääräraha pääluottamusmiesten ja koko yhtymää koskevien

erityistehtävien vastuulisten maksamista varten. Palkkausvarausmäärärahaa on varattu 415 000 euroa, jolla toteutetaan suorituslisän maksu koko seurakuntayhtymässä.

JOHTOKUNNAT JA TOIMIKUNNAT (1001010)

Talousarviovuonna 2024 varaudutaan yhteisen kirkkovaltuuston nimittämien johtokuntien ja yhteisen kirkkoneuvoston nimittämien toimikuntien toiminnan rahoittamiseen. Kustannuspaikalle on varattu määrärahat kokouspalkkioita sekä kokoustarjoiluja varten.

TILINTARKASTUS JA VALVONTA (100500)

Määräraha on varattu tilintarkastusyhteisön veloituksia varten. Sisäisen tarkastuksen järjestämiseksi ostopalveluna on varattu erillinen 20 000 euron määräraha.

YHTYMÄN VIRASTO (100600)

Espoon seurakuntayhtymän viraston toiminta-ajatuksena on palvella Espoon seurakuntia suorittamalla niiden puolesta yhteisesti sovittuja tehtäviä sekä luomalla edellytyksiä seurakuntien perustehtävien hoitamista varten.

Espoon seurakuntayhtymän virasto on jaettu viiteen palveluyksikköön. Näistä kolme eli viestintäpalvelut, talous- ja tietohallintopalvelut ja palvelukeskus, kuuluu yleishallinnon pääluokkaan, jossa niiden yhteisenä nimikkeenä on ”yhtymävirasto”. Lisäksi nimikkeeseen sisältyy viraston johto, jossa on yhtymän johtajan ja hänen yksikkönsä määrärahat.

Yhteisen seurakuntatyön palvelut, hautaustoimi ja kiinteistöpalvelut kuuluvat myös seurakuntayhtymän virastoon. Talousarviossa niillä kaikilla on oma pääluokkansa. Näiden yksiköiden tiedot löytyvät tämän asiakirjan luvuista 2.3–2.5.

Yhtymävirasto	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	EHDOTUS	ERO ED. VUOD.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
<u>Viraston johto</u>						
Toimintamenot (ulkoiset)	385	399 188	427 538	7,1%	428	428
Toimintakate 1 (ulk.)	-385	-399 188	-427 538	7,1%	-428	-428
Toimintamenot (sisäiset)	3	2 000	2 000	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-388	-401 188	-429 538	7,1%	-428	-428
<u>Palvelukeskus</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	732	610 000	801 500	31,4%	802	802
Toimintamenot (ulkoiset)	2 867	3 143 515	3 264 388	3,8%	3 265	3 265
Toimintakate 1 (ulk.)	-2 135	-2 533 515	-2 462 888	-2,8%	-2 464	-2 464
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-2 135	-2 534 015	-2 463 488	-2,8%	-2 464	-2 464

Yhtymävirasto	TILIN-	TALOUS-	EHDOTUS	ERO	TTS	TTS
	PÄÄTÖS	ARVIO		ED.		
	2022	2023		VUOD.		
	t€	€	2024	%	2025	2026
			€		t€	t€
<u>Talous- ja tietohallintopalvelut</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	122	0	6 278	0,0%	0	0
Toimintamenot (ulkoiset)	2 268	3 058 991	3 083 010	0,8%	3 088	3 093
Toimintakate 1 (ulk.)	-4 345	-3 058 991	-3 076 732	0,6%	-3 088	-3 093
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-4 345	-3 058 991	-3 076 732	0,6%	-3 088	-3 093
<u>Viestintäpalvelut</u>						
Toimintamenot (ulkoiset)	1 960	1 929 300	2 120 118	9,9%	2 146	2 146
Toimintakate 1 (ulk.)	-1 949	-1 929 300	-2 120 118	9,9%	-2 146	-2 146
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-1 949	-1 930 800	-2 121 618	9,9%	-2 146	-2 146

2.1.2.2 YHTYMÄN VIRASTON PALVELUYKSIKÖT (JOHTO, VIESTINTÄ, PALVELUKESKUS, TALOUS- JA TIETOHALLINTO)

VIRASTON JOHTO (1001110)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Seurakuntien ja yhtymän viraston palveluyksiköiden toiminta priorisoidaan ja mitoitetaan Kirkko Espoossa 2023–2030-strategian resurssilinjausten mahdollistamalla tavalla.
- Kirkko Espoossa 2023–2030-strategista nousevina tavoitteina jatketaan, nopeutetaan tai käynnistetään seuraavien hankkeiden valmistelua:
  - Vuoden 2023 loppuun mennessä on tehty luopumispäätös niin monesta seurakuntayhtymän omistamasta tai seurakuntayhtymän tai seurakuntien vuokraamasta kiinteistöstä tai toimitilasta, että näiden tilojen yhteenlaskettu neliömäärä on vähintään 7.000 m². Tavoitteen aikataulua kiristettiin vuoden 2022 aikana, koska luopumishjelma ei ole edennyt riittävän nopeasti.
  - Määräaikaisista vuokrasopimuksista tehdään aina strategian mukainen tarveharkinta nykyisten vuokrasopimusten päättyessä. Tavoite liittyy edellä kuvattuun toimitilojen vähentämistavoitteeseen. Oleellista on valmistautua ajoissa sopimuskausien päättymisiin ja tehdä tarvittavat hallinnolliset päätökset riittävän aikaisessa vaiheessa ennen sopimuskauden päättymistä.
  - Kaikkia seurakuntia ja palveluyksiköitä koskevat prosessit yhdenmukaistetaan. Tavoite on sisällytetty yhtymätasoisiin tavoitteisiin jo pitkään, mutta seurakuntakohtaisia eroja toimintatavoissa on vielä runsaasti. Tämä on vaikeuttanut seurakuntalaisten yhdenmukaista ja tasapuolista palvelua, prosessien kehittämistä ja sitä kautta muun muassa sähköisten palveluiden kehittämistä.
  - Hallintoelinten määrää ja niiden tehtäviä tarkistetaan vaalikauden 2026 loppuun mennessä. Edellisen valtuustokauden lopussa luottamushenkilöille tehdyn palautekyselyn tulosten perusteella seurakuntayhtymän hallintoelinrakennetta toivotaan kevennettävän.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Huolehditaan siitä, että seurakuntayhtymän talous toteutuu hyväksytyin talousarvion ja suunnittelukaudelle 2024–2026 hyväksytyjen raamien puitteissa.
- Strategian toteutumisen arvioimisessa käytettävien mittareiden valinta ja vakiinnuttaminen käyttöön.
- Sijoitustoiminnan säännön uudistaminen (toteutettava kolmen vuoden välein).

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Hyväksytty suunnitelma kiinteistökannan vähentämiseksi.
- Pitkän aikavälin talouden sopeuttamistarpeen määrittely ja hyväksyntä vuoden 2025 talousarvion valmistelu- ja hyväksymisprosessin yhteydessä.
- Strategian toteutumisen arviointia kuvaavan prosessin määrittely ja käyttöönotto.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Päätyvät: strategian alaohjelmien valmistelu.
- Alkavat: Talouden sopeuttamisohjelman tarpeen arvioiminen vuoden 2024 aikana ja mahdollinen käynnistäminen vuodesta 2025 alkaen.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- Yhtymän johtaja, johdon assistentti, kehityspäällikkö ja turvallisuuspäällikkö.

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Ammatillisen osaamisen edelleen kehittäminen ja laajentaminen.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Ympäristöjärjestelmän mukainen toiminta ja järjestelmän ulkoinen auditointi.

Ympäristötavoitteen toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Tavoitteiden toteutuminen kuvataan ympäristötilinpäätökseen.
- Auditointiraportti.

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit:

- Seurakuntien jäsenmäärään laskun jatkuminen, joka liittyy viimeisimpien tutkimusten mukaan kokemukseen kirkon tai seurakuntien merkityksettömyydestä tai liittyy entistä useammin evankelis-luterilaisen kirkon piirissä käynnissä oleviin, mielipiteitä jakaviin linjakeskusteluihin.
- Inflaation, korkotason ja palkkakustannusten nousun jatkuminen.

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Käyttötalousmenojen kasvua hillitään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä riittävän suuruisen taloudellisen puskurin (vuosikate) ylläpitämiseksi. Käyttötalousmenojen enimmäismäärän määrittelemisen korkeintaan strategian mahdollistamalle tasolle.
- Hankintatarpeiden kriittinen tarkastelu.
- Investointien toteuttaminen vain talouden mahdollistamalla tavalla (enintään 80 % vuosikatteesta vuosittain).
- Ympäristöpolitiikan ja -ohjelman tavoitteiden mukainen toimitilojen ja kulutuksen vähentäminen.
- Talousarvion ylityspaineita mahdollisesti aiheuttavat hankkeet siirretään toteutettavaksi myöhemmin. Tämä koskee myös akuutisti ilmeneviä kiinteistöjen korjaustarpeita toimitiloissa, joista ei ole tehty selkeää pitkän aikavälin säilyttämispäätöstä tai -linjausta.

- Häiriötilanteisiin varautumisen ja harjoittelun sekä valmiussuunnittelun tason jatkuva kehittäminen ja ylläpito seurakuntayhtymän virastossa.
- Seurakuntayhtymän strategian Kirkko Espoossa 2023–2030 määrittelemien resurssien käyttöä ohjaavien linjausten mukainen toiminta.
- Työprosessien kuvaaminen toimintakäsikirjaan yhtymän viraston henkilökunnan perehdyttämisen varmistamiseksi sekä osaamisen tukemiseksi ja varmentamiseksi.

PALVELUKESKUS (1001030)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

Palvelemme laadukkaasti

- seurakuntia ja seurakuntayhtymän viraston yksiköitä henkilöstöön, hallintoon liittyvissä ja lainopillisissa asioissa
- seurakuntia, seurakuntalaisia, yhteistyökumppaneita ja muita ulkoisia asiakkaita kirjaamossa, aluekeskusrekisterissä sekä kirkollisiin toimituksiin ja hautauksiin liittyvissä asioissa.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

Palvelukeskus

- Yhteistyön kehittäminen ja toimiva rajapintaneuvottelukäytäntö seurakuntien ja muiden seurakuntayhtymän yksiköiden välillä

Hallintopalvelut

- Asiakirjahallinnan prosessien ja kirjaamotoiminnan kehittäminen
- Henkilöstön koulutusten kehittäminen monikanavaisiksi
- Työkykyprosessin kehittäminen ja saattaminen toimiviksi käytännöiksi
- Yhteistyön kehittäminen Kevan, Kelan, Työterveyslaitoksen, asianhallintajärjestelmän toimittajan Triplanin ja koulutusten palveluntarjoajien kanssa

Henkilöstöpalvelut

- Yhteistyön kehittäminen Kirkon palvelukeskuksen kanssa
- Sisäisten palveluprosessien kehittäminen
- Henkilöstöasioita koskevan viestinnän kehittäminen

Rekisteripalvelut (aluekeskusrekisteri)

- Rekisteröintiprosessien kehittäminen
- Sukuselvitysten tuottaminen lyhyessä toimitusajassa
- Sukututkimusten tuottaminen kohtuullisessa toimitusajassa
- Yhteistyön kehittäminen muiden aluekeskusrekisterien ja kirkkohallituksen kanssa

Hautatoimisto ja varaupalvelut

- Sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen
- Ulkoisten ja sisäisten palveluprosessien ja rajapintatyön kehittäminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa käytettävät mittarit:

- Esihenkilöiden ja työntekijöiden kokemukset ja näkemykset työn sujuvuudesta ja sen kehittämistarpeista
- Sisäinen ja ulkoinen asiakaspalaute
- Toimitusaikojen pituudet

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- ----

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma:

- Hallintojohtaja
- Hallintopalveluissa hallintopalvelupäällikkö, työhyvinvointikoordinaattori, koulutussihteeri, asiakirjahallinnon suunnittelija, asianhallintasihteeri, varaus toiselle asianhallintasihteerille
- Henkilöstöpalveluissa henkilöstöpalvelupäällikkö ja viisi palkkasihteeriä
- Aluekeskusrekisterissä rekisteripalvelupäällikkö, kaksi rekisterisihteeriä ja 14 palvelusihteeriä
- Varauspalveluissa ja hautatoimistossa varauspalvelupäällikkö, neljä palvelusihteeriä (varauspalvelut) sekä viisi palvelusihteeriä (hautatoimisto)

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

Palvelukeskus

- Esihenkilöille johtamiseen ja ajankohtaisiin asioihin liittyvää koulutusta

Hallintopalvelut

- Asiantuntijuuden syventäminen asiakirjahallinnon, kirjaamisen, työhyvinvoinnin ja koulutuksen aloilla

Henkilöstöpalvelut

- Kirkon palvelukeskuksen ja Kirkon työmarkkinalaitoksen järjestämät, ammattitaitoa ylläpitävät koulutukset

Rekisteripalvelut

- Kirkkohallituksen järjestämät virastonhoitoon, valtakunnallisten todistusten laatimiseen ja Kirjuri-jäsentietojärjestelmään liittyvät koulutukset

Varauspalvelut ja hautatoimisto

- Asiakaspalveluun liittyvät koulutukset
- Uusien ohjelmistojen ja järjestelmien koulutukset

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Sähköisen asioinnin kehittäminen
- Ekologisten toimistotarvikkeiden hankinta mahdollisuuksien mukaan
- Ergonomiatuotteiden kierrättäminen lyhytaikaisissa tarpeissa

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit:

- Työntekijöiden vaihtuvuus
- Tietojärjestelmien toimintaongelmat
- Rekisteripalveluissa jäsentietojärjestelmän käytöstä johtuva etätyömahdollisuuden puuttuminen

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Uusien työntekijöiden perehdytyksen kattava toteuttaminen
- Varahenkilöiden asettaminen olennaisiin tehtäviin
- Hyvät toimintaohjeet eri työvaiheista uusia työntekijöitä ja sijaisia varten
- Toimintaympäristön muutoksien ottaminen huomioon.

TALOUS- JA TIETOHALLINTOPALVELUT (1001050)

Talouspalvelut:

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Talouspalveluiden toimintaa ohjaavat Kirkko Espoossa strategia 2023–2030 sekä erilaiset lait ja säädökset
- Kirkon palvelukeskuksen asiakkaana aktiivinen vaikuttaminen Kirkon palvelukeskuksen järjestelmiin ja palveluihin sekä omien talousjärjestelmien kehittäminen
- Taloudellisen tilanteen aktiivinen seuranta ja tarvittavien taloudellisten toimenpiteiden valmistelu
- Talouden seuranta ja seurannan mahdollistaminen kaikilla tarvittavilla tasoilla
- Seurakuntien ja yksiköiden henkilökunnan toiminnassa näkyvät talouden realiteetit

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Kirkon palvelukeskuksen järjestelmien sekä omien järjestelmien prosessit nivELYTÄVÄT saumattomasti toisiinsa, erityisesti myyntilaskuliittymät
- Tarkkailevan, ennakoivan ja tutkiva työtavan edelleen kehittäminen talouden prosesseissa
- Verkkolaskutuksen ensisijaisuuden korostaminen hankinnoissa

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Virheiden määrä Kirkon palvelukeskuksen sekä omien järjestelmien välisissä liittymissä
- Prosesseissa olevien poikkeamien havainnointi
- Yhtymän vastuulla olevien maksukorttien määrän väheneminen
- Käyttöomaisuuden hyödykkeiden määrä

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Kipa2:een liittyviä hankkeita (meneillään)

Suunnittelukauden 2024–2026 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- 2 virkaa (talousjohtaja, laskentapäällikkö)
- 4 vakinaista työsuhdetta

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Koulutusta otetaan mahdollisuuksien mukaan tähdäten ammatillisen osaamisen vahvistamiseen taloushallinnon eri osa-alueilla

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Verkkolaskutoimittajien määrä pidetään mahdollisimman korkeana
- Myyntilaskutuksessa yrityksille edistetään verkkolaskutusta kaikissa järjestelmissä

Ympäristötavoitteen toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Verkkolaskujen osuus kaikista laskuista

Merkittävimmät vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit:

- Resurssien riittämättömyys (sijaistukset)

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Tavoitteet suunnitellaan ja määritellään realistisiksi ja priorisoidaan.

Tietohallintopalvelut:

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Tietohallinnon toimintaa ohjaavat Kirkko Espoossa strategia 2023–2030 sekä eri yksiköiden toiminnalliset tavoitteet vuosille 2024–2026
- Aktiivinen vaikuttaminen kirkkohallituksen tietohallinnon johtoryhmässä yhteisen tekemisen edistämiseksi
- Kirkon palvelukeskuksen sekä omien talous- ja henkilöstöjärjestelmien kokonaisuuden jatkuva arvioiminen

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Tietoturvallisuuden riskienarvioinnin käyttöönotto ja jatkuva ylläpito
- KIRKKO-verkon korvaaminen omalla tietoliikennetarkistuksella sekä tietoliikenneverkon päivittäminen tukemaan toiminnan tarpeita
- Espoon seurakuntayhtymän toimintajärjestelmäkokonaisuuden kehittäminen yhteistyössä pääkaupunkiseudun seurakuntayhtymien kanssa

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Mittarina käytetään toteutumisastetta kullekin toiminnalliselle tavoitteelle

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- IDM-projekti (Kipa2-hanke)
- Tietoliikenneverkon päivittäminen

Suunnittelukauden 2024–2026 henkilöstösuunnitelma:

- Tietohallintopäällikkö
- 5 järjestelmäasiantuntijaa

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Koulutusta otetaan tarpeen mukaan tähdäten ammatillisen osaamisen vahvistamiseen tietohallinnon eri osa-alueilla

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Laitteiden kierrätys
- Turvatulostuksen tuoma tulosteiden väheneminen

Ympäristötavoitteen toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Kierrätettävien laitteiden määrä
- Tulosteiden määrä

Merkittävimmät vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit:

- Joissakin järjestelmissä ilmenevät odottamattomat ongelmat, jotka vaativat resurssien kohdistamista uudelleen

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Konsulttien käyttäminen

VIESTINTÄPALVELUT (1002100)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Seurakuntien tunnettuutta vahvistetaan arjen elämää koskettavalla hengellisellä viestinnällä ja aktiivisilla lähimmäisenrakkauden teoilla.
- Espoon seurakuntien brändiä terävöitetään strategian mukaisesti uskon ja lähimmäisrakkauden ympärille.
- Medianäkyvyyttä kasvatetaan.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

Brändikirjan ja viestintäohjelman tuottaminen ja käyttöönotto

- Kirkko Espoossa -brändikirja työstetään loppuun kirkon yhteisen projektin osana.
  - Viestintämateriaalit uusitaan brändin mukaisesti.
  - Henkilöstö, luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset perehdytetään brändikirjaan ja materiaaleihin.
- Viestintäohjelma työstetään loppuun ja otetaan käyttöön.

Digitaalista sisällöntuotantoa lisätään ja monipuolistetaan

- Seurakuntien eri kanaviin tuotetaan monipuolista toimituksellista aineistoa: hengellisiä sisältöjä, ajankohtaisia keskustelun avauksia sekä reportaaseja seurakuntien/yhteisen seurakuntatyön toiminnasta. Välineinä ovat mm. videot, podcastit ja testit.
- Sisällöt suunnataan etenkin nuoremmille kohderyhmille.
- Tuotantoja tehdään monikielisesti.

Medianäkyvyyden terävöittäminen

- Mediaviestinnän suunnitelmallisuutta lisätään. Ajankohtaisviestinnän lisäksi valmistellaan datapohjaisesti perustoiminnasta kertovia uutisaiheita yhteistyössä eri työalojen kanssa.
- Kannustetaan seurakuntia ja työaloja toiminnalliseen viestintään – tempauksiin ja tekoihin.

Espoon seurakuntien yhteisöviestintä 50 vuotta

- Tammikuussa 2024 tulee kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun ensimmäinen ammattiviestijä aloitti työnsä Espoon seurakuntayhtymässä.
- Merkkivuotta vietetään luomalla katset niin menneeseen kuin tulevaan: kootaan yhteenveto Espoon seurakuntien yhteisöviestinnän kehityksestä, järjestetään viestinnän opintomatka sekä viestinnän tulevaisuutta avaava seminaari.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa käytettävät mittarit:

- Toteutuu/ei toteudu. Näkyvyyttä, sen teemoja ja laajuutta mitataan mediaseurannan ja tarvittaessa markkinoinnin jälkitutkimusten kautta.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Tässä mainittujen lisäksi ei muita hankkeita.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- Viestintäpalveluissa on viestintäjohtajan virka, viisi viestinnän asiantuntijan työsuhdetta sekä yhteistyökoordinaattorin määräaikainen työsuhde 2024–2025. Yhteistyökoordinaattorin palkkakustannuksista vastaavat seurakunnat.
- Viestintäpalvelut toimii yhteisessä viestintäorganisaatiossa Esbo svenska församlingin ja Espoonlahden, Leppävaaran, Olarin ja Tapiolan seurakuntien kanssa. Seurakuntien viestinnän asiantuntijoiden työsuhteet sijaitsevat hallinnollisesti seurakunnissa. Yhteistyötä Espoon tuomiokirkkoseurakunnan viestinnän asiantuntijoiden kanssa jatketaan tiiviisti.
- Viestintäpalvelujen työnjohdossa toimii lisäksi 31.8.2024 saakka kaikkiaan vuoden mittaisessa kokeilussa verkko- ja sometoimitus, johon seurakunnat, yhteinen seurakuntatyö sekä viestintäpalvelut ovat osoittaneet yhteensä 4 henkeä. Toimituksen työpanos suuntautuu digitaaliseen sisällöntuotantoon. Muiden yksiköiden työsuhteet eivät siirry viestintäpalveluihin.

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Digitaalinen markkinointiviestintä
- Sosiaalisen median kehitys ja välineet

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Vuoden 2023 ympäristötilinpäätöksen toteuttaminen ja vuoden 2024 ympäristötilinpäätöksen valmistelu yhteistyössä seurakuntien ja yhtymän viraston palveluyksiköiden kanssa.
- Ympäristöaiheisten uutisten, juttuvinkkien tai somesisältöjen tuottaminen kuukausittain.
- Mittarit: toteutuu/ei toteudu

Mahdolliset vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista vaarantavat riskit ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Brändikäsikirjaprosessi on yhteinen koko kirkon kanssa. Se saattaa omalta osaltaan hidastaa aikataulua. Voimme vaikuttaa omalla toiminnallamme siihen, vaikkakin rajallisesti.
- Digitaalisten sisältöjen tuottamisessa hyödynnetään moniammatillista yhteistyömallia, jota ei ole aikaisemmin kokeiltu. Projektin tarkalla seurannalla voidaan mahdollisiin ongelmakohtiin puuttua jo varhaisessa vaiheessa. Tärkeää on myös pitää huolta siitä, että työpanos tuottaa hyötyä kaikille yksiköille eikä kohdistu vain työntekijöiden lähettäjäseurakuntiin tai -yksiköihin.

Kirkko ja kaupunki talousarviovuonna:

- Kirkko ja kaupungin talousarvion mukaan median kiinteät kustannukset ovat Espoon osalta ensi vuonna 524 953 euroa. Espoon yhteinen kirkkoneuvosto päätti, että espoolaisille suomenkielisten seurakuntien jäsenille lähetetään 20 Kirkko ja kaupunki -lehden numeroa vuonna 2024, mikä maksaa talousarvion mukaan n. 755 000 euroa. Näin ollen Espoon seurakuntayhtymän talousarvioon varataan 1,28 miljoonaa euroa Kirkko ja kaupungin kustannuksiin. Summa sisältää myös Jouluradion kulut.

2.2 PAIKALLISSEURAKUNNISSA TEHTÄVÄ SEURAKUNTATYÖ

2.2.1 MÄÄRÄRAHAT

	TILIN- PÄÄTÖS		TALOUS- ARVIO	EHDOTUS	ERO ED. V.	TTS	TTS
	2022	2023		2024		2025	2026
	t€	€		€	%	t€	t€
Seurakunnat yhteensä							
Toimintatuotot	1 049	1 047 430		1 038 350	-0,9%	1 038	1 038
Toimintakulut	20 443	20 776 630		21 957 750	5,7%	21 987	22 013
TOIMINTAKATE	-19 394	-19 729 200		-20 919 400	6,0%	-20 948	-20 975
Esbo Svenska							
Toimintatuotot	98	80 200		80 850	0,8%	81	81
Toimintakulut	1 733	1 939 700		2 052 450	5,8%	2 055	2 058
TOIMINTAKATE	-1 635	-1 859 500		-1 971 600	6,0%	-1 974	-1 977
Espoonlahti							
Toimintatuotot	207	200 000		200 000	0,0%	200	200
Toimintakulut	3 815	3 763 100		3 992 600	6,1%	3 998	4 003
TOIMINTAKATE	-3 608	-3 563 100		-3 792 600	6,4%	-3 798	-3 803
Espoon Tuomiokirkko							
Toimintatuotot	391	394 230		400 000	1,5%	400	400
Toimintakulut	5 956	5 843 930		6 122 600	4,8%	6 131	6 138
TOIMINTAKATE	-5 565	-5 449 700		-5 722 600	5,0%	-5 731	-5 738
Leppävaara							
Toimintatuotot	114	100 000		102 000	2,0%	102	102
Toimintakulut	3 022	3 031 900		3 226 300	6,4%	3 231	3 235
TOIMINTAKATE	-2 908	-2 931 900		-3 124 300	6,6%	-3 129	-3 133
Olari							
Toimintatuotot	127	187 000		170 000	-9,1%	170	170
Toimintakulut	3 202	3 436 300		3 658 500	6,5%	3 663	3 668
TOIMINTAKATE	-3 075	-3 249 300		-3 488 500	7,4%	-3 493	-3 498
Tapiola							
Toimintatuotot	112	86 000		85 500	-0,6%	86	86
Toimintakulut	2 715	2 761 700		2 905 300	5,2%	2 909	2 913
TOIMINTAKATE	-3 075	-2 675 700		-2 819 800	5,4%	-2 824	-2 827

2.2.2 PERUSTELUT

Seurakuntien määräraha on jaettu kullekin seurakunnalle läsnä olevan väkiluvun suhteessa. Vuoden 2024 määrärahat on laskettu 1.1.2023 toteutuneen läsnä olevan väkiluvun suhteessa. Seurakuntien väkiluvun osuuden kaupungin väkiluvusta on arvioitu pienenevän vuosittain keskimäärin 1 %-yksiköllä. Vuoden 2024 määrärahan jakoperusteena on ollut seurakuntien väkiluku 1.1.2023 seuraavasti:

S	EL	ET	L	O	TA	Jäseniä yhteensä
14 120	29 062	43 752	23 941	26 732	21 608	159 215

Seurakuntien ilmoittamia tulomäärärahoja vastaavat summat lisätään myös menomäärärahoihin. Talousarvion 2023 jäsenkohtaista summaa, 121,50 euroa, on nostettu 130,00 euroon vuodelle 2024. Suunnittelukauden lopussa määräraha olisi 133,00 euroa/jäsen, mikäli talous antaa myöten. Seurakuntien jäsenkohtaiset määrärahat suunnittelukaudella 2024–2026 ovat seuraavat:

Talousarviovuosi	Määräraha per jäsen	Ero edelliseen vuoteen (%)
(2022) toteutunut	120,00 €	
(2023) myönnetty	121,50 €	
2024	130,50 €	6,90 %
2025	132,00 €	1,14 %
2026	133,50 €	1,14 %

Jaettava määräraha/jäsen vuodelle 2024 kasvaa 6,9 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2025 määrärahojen jakoperusteena on ollut arvioitu väkiluku vuodelle 2024 ja vuoden 2026 jakoperusteena arvioitu väkiluku 2025.

Esbo svenska församling toimii koko Espoon alueella, ja siksi sen määrärahaan lisätty 7 % suuruinen lisämääräraha. Espoon tuomiokirkkoseurakunnalle on laskettu lisäksi 13 000 euroa ylimääräistä lisää Espoon tuomiokirkon ja tuomiokirkon seurakuntatalon vahtimestarikustannusten kattamiseen, jotka aiheutuvat siitä, että näitä tiloja käyttävät poikkeuksellisen paljon myös muut Espoon seurakunnat, eikä niiltä veloiteta erikseen vahtimestaripalveluita.

Toimintatulot

Seurakunnat ovat ilmoittaneet, paljonko niille arvioidaan kertyvän tuloja erilaisista maksuista. Tuloja vastaava summa on merkitty tulohyvityksenä menomäärärahojen puolelle. Täten seurakunnilla on käytettävissään täsmälleen se tulojen määrä, joka niille kertyy. Seurakuntaneuvostot hyväksyvät paikallisseurakuntien tehtäväaluekohtaiset määrärahat ja tavoitteet. Yhtymän talousarviossa esitetään vain päälinjaukset ja tavoitteet karkealla tasolla.

Kustannusten kohdentaminen

Kustannusten kohdentamista varten seurakuntien eri työntekijöiden palkkakustannukset kohdennetaan eri tehtäväalueille siinä suhteessa, mikä kunkin työpanos ao. tehtäväalueella on. Palkkamäärärahat kohdennetaan talousarviossa, jonka seurakuntaneuvostot hyväksyvät.

2.2.2.1 ESBO SVENSKA FÖRSAMLING (210)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Esbo svenska församling harjoittaa kristillistä toimintaa ruotsinkielisten ja monikielisten espoolaisten keskuudessa tavoitteenaan lisätä tietoisuutta kirkosta Espoossa ja vahvistaakseen espoolaisten jäsenyyttä ja yhteisöllisyyttä omaan seurakuntaansa.
- Seurakunta tekee yhteistyötä pääkaupunkiseudun seurakuntien ja Mellersta Nylands prosterin kanssa, Espoon suomenkielisten seurakuntien kanssa, kirkon ruotsinkielisen työn, Espoon kaupungin, yhdistysten, palvelutalojen ja vanhainkohtien, päiväkotien ja koulujen kanssa.
- Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevina tavoitteina painotamme seuraavia: *”Kohtaamme ihmiset kokonaisvaltaisesti ja heidän elämäntilanteensa huomioon ottaen”, ”Vahvistamme suhdettamme heihin, joille kirkko näyttäytyy etäisenä ja merkityksettömänä” ja ”Vahvistamme Espoon seurakuntien näkyvyyttä ja tunnettuutta”.*

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

• Aikuisille suunnattu toiminta:

Pyrimme tavoittamaan jäseniä heidän erilaisissa elämäntilanteissaan; kohderyhmänä 28–65-vuotiaat. Kohderyhmä on laaja ja monimuotoinen, mutta pyrimme löytämään keinoja heidän tavoittamiseen ja luomaan toimintaa, joka heitä kiinnostaa.

Kehitämme perhetoimintaa niin, että perhekerhojen sisällöistä tulee järjestelmällisempi ja suunnitellumpi ja että perhetoimintaa toteutetaan laadukkaalla tavalla. Työstämme toimintamalleja, jotka mahdollistavat kontaktin saamisen yhä useampiin perheisiin eri ajankohtina. Profiloimme perhekerhoja erilaisiksi niin, että jäsenemme voivat osallistua sellaiseen toimintaan, joka heidän perheitään kiinnostaa. Suunnittelemme esimerkiksi uudentyypisiä retriittejä, hiljaisuuden joogaa ja erilaisia keskusteluryhmiä.

- Tietojohtaminen: Seurakunnan luottamushenkilöt ja johtavat viranhaltijat jatkavat työskentelyä Kirkko Espoossa 2023–2030-strategian pohjalta. Seurakunnan johtoryhmä perehdytetään tietojohtamisen mukaiseen työskentelyyn, jonka pohjalta resursseja voidaan kohdistaa oikealla tavalla ja oikeisiin kohteisiin.

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Arvioimme toimintaamme seurakunnan jäsenille kohdistettujen kyselytutkimusten avulla
- Kehityskeskustelut työntekijöiden kanssa henkilökohtaisesti ja työkokouksissa
- Resurssiryhmät kokoontuvat säännöllisesti keskustelemaan eri työalojen toiminnasta

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Uutena toimintamuotona vuonna 2024 järjestetään hiljaisuuden jooga -ryhmä ja siihen liittyvä keskusteluryhmä. Lapsikuoron toiminta lopetetaan, jos kuoroon ei saada useiden yritystenkään jälkeen tarpeeksi paljon kiinnostuneita tulijoita.

Suunnittelukauden 2024–2026 henkilöstösuunnitelma:

- Virat: 17
- Työsuhteet: 9, joista 5 osa-aikaisia
- Yhteensä: 26
- Uutta toimistosihteerä ei rekrytoida sen jälkeen, kun nykyinen tehtävän haltija siirtyy eläkkeelle 1.2.2024.

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Työhyvinvointi

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Rippikoulutoiminta toteutetaan Vihreät riparit -toimintamallin mukaisesti.
- Otamme ympäristön huomioon ja toimimme kaikilla työaloilla ympäristötietoisesti.
- Käytämme Reilun kaupan tuotteita tai lähiruokaa.
- Tiloissamme käytettävät tuotteet, mm. pesuaineet, saippuat ja vastaavat, ovat hajusteettomia.

Ympäristötavoitteen toteutumisen arvioinnissa käytettävät mittarit:

- Ympäristötyön tavoitteiden toteutumisen mittarina käytetään kaikessa toiminnassa seurakuntayhtymän ympäristöjärjestelmää. Noudatamme ympäristöjärjestelmässä määriteltyjä ohjeita käytettävistä mittareista.

Mahdolliset vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista kuvaavat riskit:

- Henkilökunnan työhyvinvointi on heikentynyt, koska sijaisten rekrytointi on ollut jo pitkään ongelmallista.
- On lähes mahdotonta rekrytoida pätevää henkilöstöä virkojen tai tehtävien tullessa avoimeksi.
- Esbo svenska församlingin toiminta-alue on maantieteellisesti laaja. Tämä tarkoittaa, että on varattava nykyistä enemmän aikaa työn suorittamiseen ja nykyistä enemmän taloudellisia resursseja, jotta seurakunnan jäseniä voidaan palvella hyvin.

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitäminen.

2.2.2.2 ESPOONLAHDEN SEURAKUNTA (220)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Toiminnan, talouden ja henkilöstön sekä tilojen kehittämisen päämääränä on toimia ”evankeliumin puolesta - ihmisen puolella”. Espoon seurakuntayhtymän yhteisen vision ja toiminta-ajatuksen mukaisesti: *”Kirkko Espoossa kutsuu ihmisiä Jumalan yhteyteen ja rohkaisee välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.”*
- Tarkastelun lähtökohta näkyy vuoden 2024 suunnittelussa erityisesti viidessä tärkeässä strategisessa tavoitteessa:
  1. Kirkko Espoossa on merkityksellinen uskoa, toivoa ja rakkautta vahvistava monimuotoinen yhteisö. *”Olemme hengellinen yhteisö, joka rakastaa lähimmäistä.”* Kaikessa vuorovaikutuksessa pidetään huoli kirkon sanoman selkeydestä ja omasta kristillisestä identiteetistä.
  2. Seurakunnat ovat läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa. *”Kohtaamme ihmisen kokonaisvaltaisesti ja hänen elämäntilanteensa huomioon ottaen”*. Seurakunta hoitaa sekä aineellisen, henkisen että hengellisen nälän keskellä eläviä ihmisiä.
  3. Seurakuntien jäsenmäärä säilyy nykyisellä tasolla. *”Vahvistamme suhdettamme heihin, joille kirkko näyttäytyy etäisenä ja merkityksettömänä”*. Metrوران alueet kasvavat nopeasti ja toimintaympäristö muuttuu koko ajan. Valmistaudumme kohtamaan sekä nuoret perheet että ikääntyvät suuret ikäluokat.
  4. Espoon seurakuntien tunnettuus ja merkitys espoolaisten keskuudessa vahvistuu. *”Autamme ihmisiä hankalissa elämäntilanteissa, kannamme yhteiskuntavastuuta ja toimimme yhteisen hyvän puolesta niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisesti”*. Muodostamme toimintamme matalan kynnyksen kohtaamispaikoiksi seurakuntarajat ylittäen, ja olemme läsnä verkkoympäristössä.
  5. Kaikilla on tilaa olla ja toimia kristittyinä itselleen aidolla ja luontevalla tavalla. *”Vahvistamme kokeilukulttuuriamme ja kykyämme reagoida nopeasti muuttuviin tarpeisiin”*. Rakennamme seurakuntaan elinvoimaisia jumalanpalvelusyhteisöjä. Soukan kappelista muodostamme kristillisen kasvatuksen monitoimitilan, ”Kasvatuksen kappelin”.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Toiminnan strateginen tarkastelu toteutetaan perinteisten neljän kysymyksen avulla: 1) mistä on pidettävä kiinni, 2) mistä on luovuttava, 3) mitä on kehitettävä ja 4) mille on oltava herkkänä?
- Yleisenä linjauksena on yhteinen missio. Toimimme yhteisöllisesti seurakuntarajat ylittäen. Pidämme kiinni suoratoistetuista Toivon aamurukoushetkistä.
- Pidetään kiinni julistuksen ja toiminnan Kristus-keskeisyydestä, vahvistetaan seurakunnan hengellistä identiteettiä vieraanvaraisina jumalanpalvelusyhteisöinä kaiken ikäisille ja monikulttuurisesti.
- Yhteiskunnan eriarvoistumisen myötä vahvistetaan yhteisvastuullisuutta ja seurakunnan diakonista näkyvyyttä yli perinteisten työalojen.
- Vapaaehtoisuus ja monikulttuurisuus hyödynnetään voimavarana: vapaaehtoisia ja myös maahanmuuttajia valmennetaan ja koulutetaan nykyistä enemmän vastuunkantajiksi ja toiminnan ”omistajuuteen”.
- Viestinnässä ollaan ajan hermolla, koulutetaan monipuolisesti viestinnän ja digitaalisen tekniikan osaajia ja hyödynnetään monipuolisesti digitaalisuuden ja sosiaalisen median mahdollisuuksia.
- Huolehdimme kansainvälisestä vastuustamme ja toteutamme lähetystehtävän kirkon lähetysjärjestöjen kautta.
- Valmistaudutaan toimitilojen ja talouden sekä henkilöstön supistamiseen suunnittelukauden aikana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Tilastojen perusteella tehtävä toiminnan tavoittavuuden arviointi.
- Seurakuntalaisilta, työntekijöiltä, luottamushenkilöiltä ja sidosryhmiltä saatu palaute.
- Hyödynnämme aktiivisesti tietoa alueen demografisista ja sosiaalisista muutoksista.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Aloitamme kauppakeskus Isossa Omenassa Chapple-yhteistyön, olemme mukana luontohengellisyyden kehittämisessä ja olemme monipuolisesti läsnä sosiaalisen median eri kanavilla ja alustoilla.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- Virat ja työsuhteet:
Ns. ”luonnollisen poistuman” myötä jokaista vapautuvaa virkaa ja työsuhdetta arvioidaan edelleen toiminnan tarpeista lähtien. Seurakuntarajat ylittävää toimintaa toteutetaan mm. tehtävänkuvia muokkaamalla ja seurakuntien keskinäistä yhteistyötä tiivistämällä sekä vapaaehtoisten osaamista hyödyntämällä.
- Yksi kasvatuksen (erityisnuorisotyön) ja yksi kanttorin virka jätetään täyttämättä.
- Kirkonpalveluskunnan tehtävien täsmentäminen suunnittelukauden aikana.
- Virkoja on vuonna 2024 seuraavasti: papit 10, kanttorit 3, diakoniavirat 1+7, nuorisotyön virat 1+6, lapsi- ja perhetyön virat 4; julistustyön virat 2; virat yhteensä: 34
- Työsuhteita on vuonna 2024 seuraavasti: lastenohjaajat 8, musiikkileikkikoulunopettaja 1, kirkon palveluskunta 7, diakonia-avustaja 1, tiimien ja työalojen sihteerit 4; tiedottaja 1 (Espoon seurakuntayhtymän viraston kanssa yhteinen); työsuhteet yhteensä: 22
- Määräaikaiset tehtävät: Oppisopimusopiskelija 1, vuonna 2024 rippikoulun kausityöntekijöitä 6, tarvittaessa työhön kutsuttavia vahtimestareita ja emäntiä 2; määräaikaisia työsuhteita yhteensä 9.

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Seurakuntayhtymän ja hiippakunnan omat koulutukset mahdollisimman tasapuolisesti kaikille
- Tiimeissä sovitut osaamisvajeen täydentämiset (erityisesti digitaalinen osaaminen)
- Johtamis- ja viestintäkoulutus sekä jumalanpalvelusyhteisöjen rakentamiskoulutus
- Kristuksesta vieraantuneiden ihmisten tavoittaminen ja kristillisen identiteetin vahvistaminen

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Paperijätteen ja muiden jätteiden tavoitteellinen vähentäminen ja lajittelu (mm. paperisten kausiesitteiden merkittävä vähentäminen)
- Lähi- ja ylijäämäruoan käyttäminen muun muassa diakoniaruokailuissa
- Muut Espoon seurakuntayhtymän ympäristöohjelman (ISO-standardin) mukaiset toimenpiteet

Mahdolliset vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit:

- Henkilöstön vähenemisestä aiheutuva toiminnan dynaamisuuden hiipuminen ja jäljelle jäävän henkilöstön uupuminen.
- Taloudellinen tilanne jatkuu vaihtelevana ja epävarmana, toimintaympäristö muuttuu kiihtyvällä vauhdilla ja uudet sopeuttamistoimenpiteet luovat kielteisen työilmapiirin.
- Viestinnän ja digitaalisen osaamisen tehottomuus.

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Koulutuksella, perehdytyksellä, työnohjauksella ja työntekijöiden sekä vapaaehtoisten muutosvalmennuksella, toiminnan priorisoimisella ja muulla henkilöstön hyvinvoinnista huolehtimisella yhdessä työterveyshuollon ja yhteistyökumppaneiden kanssa hillitään henkilöstön väsymistä ja pidetään toiminta dynaamisena.
- Taloutta suunnitellaan yhdessä seurakuntayhtymän ja kokonaiskirkon kanssa pitkäjänteisesti ja realistisesti.
- Keskitytään seurakunnan perustehtävän osaamiseen ja dynaamiseen kehittämiseen sekä digitaalisuuden edistämiseen.
- Mahdollisiin tuleviin sopeuttamistavoitteisiin tehdään myös korjaavia toimenpiteitä Espoon seurakuntayhtymän kanssa yhteisesti sovituilla toimenpiteillä.

2.2.2.3 ESPOON TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA (230)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Seurakunta säilyttää taloudellisen tasapainon.
- Pysymme mukana seurakuntien kiinteistöjen käytön tehostamisessa.
- Tavoitamme uusia espoolaisia heille merkityksellisellä tavalla.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Lasten ja nuorten toimintaa kehitetään edelleen.
- Seurakunnasta saatavaa apua ja palvelua kehitetään edelleen.
- Ollaan mukana yhteistyökumppanina merkittävässä espoolaisissa tapahtumissa.
- Kehitämme yhteistyössä muiden seurakuntien ja toimijoiden kanssa yhteisiä hankkeita, joilla pyritään palvelemaan kaikkia espoolaisia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Mittareita on laadullisia ja määrällisiä. Määrällisesti seuraamme toiminnan ja niihin osallistuneiden määrää seurakunnan järjestelmien kautta. Pyritään seuraamaan erityisesti niitä toimintoja, jotka kohdistuvat uusiin espoolaisiin.
- Laadullisesti seurakunta kerää palautetta kaikista toiminnoistaan. Erityisesti kiinnitetään huomiota tilanteisiin, joissa saamme sanallista palautetta.
- Kokeillaan uusia keinoja kuunnella espoolaisia eri tilanteissa.
- Kehitämme kykyämme olla dialogissa eri kulttuurien kanssa.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Safkaa ja seuraa -toiminnan kehittyminen eri toimipisteissä.
- Kirkon palveluappin käyttöönotto, kehittäminen ja resursointi.
- Nupurin kappelirakennuksesta luopuminen ja toiminnan kehittäminen muissa tiloissa.
- Lähetystyön työalan rakentaminen osaksi kansainvälistä diakoniaa.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

Vuoden 2021 arvion mukaan seurakunnalla piti olla 90 työntekijää vuoden 2023 lopussa.

	2023	2024	2025	2026
Papit	16	14	13	12
Diakonia	8	8	8	8
Kasvatus	7	8	8	8
Varhaiskasvatus	11	10	9	8
Perhetyö	6	6	6	6
Musiikki	8	8	8	8
Toimisto	11	11	10	9
Kirkonpalvelijat	23	22	20	19
Yhteensä	90	87	82	78

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Koulutussuunnitelma painottaa terapeuttiseen toimintaan tähtäävää koulutusta.
- Ammatillisten perusvalmiuksien kehittäminen ja ylläpitäminen hyvällä tasolla.
- Pyrimme kehittymään uusien sukupolvien ja eri kulttuurien tavoittamisessa.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Kristityn vastuu luomakunnan suojelijana on tärkein ympäristötavoite niin seurakunnan julistuksessa kuin myös päätöksenteossa.
- Jokainen työala toteuttaa ympäristökasvatussuunnitelmaansa.
- Seurakunta rakentaa näkyvää roolia aktiivisena ympäristövaikuttajana.

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit:

- Avoimiin tehtäviin ei löydetä päteviä hakijoita; kirkkoa uhkaa henkilöstöpula.
- Negatiiviset julkisuuskampanjat heikentävät kirkon toimintaedellytyksiä.
- Talouden tasapainottaminen alkaa eskaloitua.
- Ulkoiset turvallisuusuhat.

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Laadukkaalla toimintakulttuurilla ylläpidetään kirkon hyvää julkisuuskuvaa.
- Turvataan palkkakehitys ja painotetaan kirkon hyviä henkilöstöetuja. Vahvistetaan dialogia ihmisten elämäntarpeista. Toiminnallaan seurakunta luo uskoa tulevaisuuteen.

2.2.2.4 LEPPÄVAARAN SEURAKUNTA (240)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Nuoret sukupolvet osana yhteisöä
- Espoon seurakunnat ovat monikielisiä yhteisöjä
- Turvallisen kohtaamisen seurakunta

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Rakennamme yhteyttä erityisesti lapsiin, nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Luomme tilaa heidän erilaisille hengellisille tarpeilleen. Jatkamme Polku-toimintamallin kehittämistä ja hyödyntämistä. Kehitämme Siiven toimintaa.
- Kehitämme edelleen yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulujen, oppilaitosten ja järjestöjen kanssa.
- Siirrämme painopistettä nuorten mielenterveyden edistämiseen ja sosiaaliseen vahvistamiseen (lyhytterapia, Ohjaamo-yhteistyö).
- Profiloidumme kristillisenä yhteisönä, johon nuoret sukupolvet voivat sitoutua ja johon he haluavat kastaa lapsensa.
- Nuorten sukupolvien näkemykset muokkaavat yhteisömme elämää ja tulevaisuutta esimerkiksi kestävän kehityksen, ympäristöystävällisten valintojen ja tasa-arvokysymysten huomioimisen kautta. Kehitämme myös kirkon digityötä ja läsnäoloa seurakuntalaisten elämässä verkon välityksellä.
- Olemme vieraanvarainen ja kutsuva yhteisö eri kulttuuritaustoista tuleville ihmisille.
- Eri kulttuureista ja kieliryhmistä tulevat ihmiset rikastuttavat espoolaista seurakuntaelämää.
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat keskeisiä arvojamme. Jokaisella on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön, kohtaamiseen ja vuorovaikutukseen seurakunnassa. Toimimme Turvallinen seurakunta –toimintamallin mukaisesti. Kehitämme edelleen kirkon ympärille rakentuvaa yhteisöllisyyttä.
- Toimimme oikeudenmukaisuuden ja lähimmäisestä välittämisen suunnannäyttäjinä Espoossa.
- Kehitämme viestintää pitämällä monipuolisesti yhteyttä seurakuntalaisiin ja osallistumalla brändin ja ilmeen uudistamiseen sekä markkinointi- ja digiviestinnän kehittämiseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Polku-toimintamallin kehittyminen osaksi vakiintunutta toimintaa.
- Toimintatilastot.
- Nuorten ja nuorten aikuisten jaksamista ja elämänhallintaa tukevien palveluiden määrän lisääntyminen seurakunnissa.
- Kastettujen osuus sekä seurakunnan jäsenperheisiin syntyneistä että Espoossa syntyneistä lapsista.
- Rippikoululaisten prosenttiosuus ikäluokasta, rippikoulun kautta seurakuntaan liittyneiden määrä ja valtakunnallinen rippikoulukysely.
- Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten toimintaan osoitettujen resurssien prosenttiosuus.
- Nuorten aikuisten kirkosta eroamista kuvaavat luvut.
- Suora seurakuntatoiminnan palaute ja kyselytutkimukset seurakuntatoiminnasta.
- Kansainvälisen työn tavoitavuus ja vaikuttavuus.
- Yhteisökuvatutkimus ja mahdolliset muut haastattelututkimukset.

- Seurakuntien vieraskielisten (muut kuin suomi, ruotsi ja saame) jäsenten määrä.
- Monikielisen työn toimintatilastot.
- Monikielisen työn vapaaehtoisten määrä.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

Aloitettavat hankkeet:

- Päiväkotiyhdistyksen kehittämishanke.
- Päivä kirkonmäellä -hankkeen jatko arvioidaan vuoden 2024 aikana.
- Nuorten musiikkitoimintaa kehitetään.
- Sosiaalisen median työtä arvioidaan tehostetun resurssoinnin näkökulmasta.
- Leppävaaraan perustettava Espoon perhekeskus: toiminnan kehittäminen.
- Lyhytterapiatoiminnan alkaminen Ohjaamossa.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- Seurakunnassa tehdään noin 47 henkilötyövuotta.
- Virkojen ja työsuhteiden vapautuessa rekrytoinnit suunnitellaan strategiasta, demografiasta ja tiedolla johtamisen näkökulmista lähtien.

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- KIRVESTES liite 12 mukainen koulutussuunnitelma ammatillisen osaamisen kehittämiseksi laaditaan erikseen.
- Koulutussuunnittelu lähtee strategiasta. Koulutuksen avulla täydennetään seurakuntatyössä tarvittavaa osaamista.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Kestävän kehityksen ruokakulttuuri.
- Laatikkoviljely kirkon pihalle.

Ympäristötavoitteen toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Ruokahävikin määrä.

Mahdolliset vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit:

- Rekrytoinnin haasteet.
- Globaalit riskit.
- Ihmisten riskikäyttäytyminen.

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Perehdytys, koulutus ja työhyvinvointiin panostaminen.

Talousarviovuodelle 2024 ajoittuvat mahdolliset sopeuttamistoimenpiteet:

- Ei näköpiirissä.

2.2.2.5 OLARIN SEURAKUNTA (250)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

1. Olemme hengellinen yhteisö, joka rakastaa lähimmäistä: Vahvistamme kokeilukulttuuriamme ja kykyämme reagoida nopeasti muuttuviin tarpeisiin.
2. Nuoret sukupolvet osana yhteisöä: Kehitämme edelleen yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulujen, oppilaitosten ja järjestöjen kanssa.
3. Viestintämme on rohkeaa ja puhuttelevaa: Viestimme tavalla, joka puhuttelee nuoria ja nuoria aikuisia. Suuntaamme viestinnän voimavaroja erityisesti heille, joiden suhde seurakuntaan on etäinen.
4. Turvallisen kohtaamisen seurakunta: Toimintamme on kaikille avointa ja kaikkia kutsuvaa. Emme pelkää erilaisuutta ja hyväksymme toisemme. Edistämme kunnioittavaa ja ystävällistä keskustelukulttuuria, ja olemme suvaitsevasti moniäänisiä.
5. Toimitila-ajattelumme uudistuu: Seurakunnan läsnäolo kaikilla Espoon asuinalueilla ei perustu tiloihin vaan henkilökohtaiseen kohtaamiseen. Olemme entistä enemmän läsnä muualla kuin omissa tiloissa.
6. Verkostomme vahvistuvat: Suuntaudumme yhä voimakkaammin ulospäin, ja olemme näkyvä, osaava, aloitteellinen ja arvostettu toimija Espoossa ja pääkaupunkiseudulla.
7. Espoon seurakunnat ovat monikielisiä yhteisöjä: Olemme vieraanvarainen ja kutsuva yhteisö eri kulttuuritaustoista tuleville ihmisille.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Vuoden 2024 toiminnallinen tavoite on luoda kevät- ja syys toimintakausille vähintään yksi konkreettinen kokeilu, joka vuoden 2024 alussa käynnistyvien tiimien työssä toteuttaa jotain strategista linjausta.
  - Toteutamme uuden kokeilun, joka vahvistaa käsitystä seurakunnasta hengellisenä yhteisönä, joka rakastaa lähimmäistä.
  - Toteutamme uuden kokeilun, joka vahvistaa seurakunnan kykyä tavoittaa nuorempia sukupolvia – erityisesti millenniaaleja.
  - Toteutamme viestinnällisen kokeilun, jolla tavoitetaan kirkosta etäällä olevia nuoria aikuisia.
  - Toteutamme kokeilun, joka kautta kohtaamme espoolaisia omien tilojemme ulkopuolella.
  - Toteutamme kokeilun, joka edistää kunnioittavaa ja ystävällistä keskustelukulttuuria.
  - Etsimme uuden yhteistyökumppanin ja toteutamme tämän kanssa kokeilun, joka vahvistaa näkyvyyttämme arvostettuna, osaavana ja luotettavana toimijana.
  - Toteutamme kokeilun, joka tavoittaa vieraskielisiä espoolaisia vieraanvaraisesti erilaisia kulttuuritaustoja kunnioittaen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Toiminnallisten tavoitteiden pohjalta luodaan käytännöllisiä hankkeita/kokeiluita, joiden arvioinnissa käytetään sekä laadullisia että laskennallisia mittareita, kuten kävijämääriä, toteutuneiden kohtaamisten määriä, julkaisuiden määriä, uusien käyttäjien/seuraajien määriä sekä tavoitettujen henkilöiden antaman palautteen sisältöjä.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Vuoden 2024 alussa Olarin seurakunnassa astuu voimaan uusi organisaatio, jonka osana toimii paitsi perustoimintojen toteuttamiseen ja kehittämiseen suuntautuneita tiimejä myös innovaatioihin suuntaavia kehittäjäryhmiä.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- Kirkkoherra, kappalaiset 4, seurakuntapastorit 5, kanttorit 4, diakoniatyöntekijät 6, nuorisotyönohjaajat 5, kansainvälisen työn sihteeri 1, perhetyöntekijät 6, lastenohjaaja 1, musiikkileikkikoulun opettaja 1/3, yhteistyöntekijät 2, hallintoassistentti 1, seurakuntasihteerit 2, tiedottaja 1, vahtimestarit/suntiot 6, laitoshuoltajat 2 ja emäntä 1.

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Työyhteisö-, viestintä- ja vuorovaikutustaidot sekä toimintaympäristön muutoksen lukemiseen liittyvät taidot.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Hiilijalanjäljen pienentäminen erityisesti tarjoiluiden ja hankintojen kautta.

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Inflaatiosta johtuva ostovoiman supistuminen, joka veisi pohjaa hankkeilta ja kokeiluilta: Talouden seuranta kuukausittain, strategiasta nouseva priorisointi.
- Uuden organisaation käynnistämisestä johtuva keskittyminen rakenteiden luontiin ja perustyöhön niin, että painopistekokeilut/-hankkeet jäävät toteuttamatta: Muutosjohtaminen, koulutuksen painopisteet, täsmäkoulutukset, työnohjaus.

2.2.2.6 TAPIOLAN SEURAKUNTA (260)

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Seurakunta rakentuu moni-ilmeiseksi yhteisöksi, jossa välitetään lähimmäisistä, kannetaan vastuuta heikommista ja luomakunnasta ja jonka sydämenä sykkii kirkon monimuotoinen rukous. Tapiolan seurakunnan merkityksellisenä kokevien määrä lisääntyy ja seurakunnan jäsenmäärä säilyy nykyisellä tasolla.
- Tapiolan seurakunta on merkityksellinen, hengellinen, monimuotoinen yhteisö, joka olemassaolollaan ja toiminnallaan vahvistaa uskoa, toivoa ja rakkautta. Sen toiminta kumpuaa moni-ilmeisestä jumalanpalveluselämästä.
- Seurakunta on jokaiselle sekä avoin että turvallinen yhteisö olla ja toimia sekä elää kristittyinä. Olemme suvaitsevaisesti moniäänisiä.
- Seurakunta on eri tavoin läsnä sekä inhimillisissä kohtaamisissa että myös digitaalisilla alustoilla ja medioissa jakamassa ihmisten elämää - arkea ja juhlaa.
- Olemme seurakuntana vastuullinen yhteisö, joka toimii aktiivisesti ja verkostoituneesti globaalien ihmiskuntaan vaikuttavien asioiden, kuten ilmastonmuutoksen hillitsemisen, kestävän kehityksen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen puolesta.
- Kannamme vastuutamme hyvän inhimillisen elämän ja yhteiskunnallisten asioiden, kuten pakolaisuuden, eriarvoisuuden ja heikompaan asemaan joutuneiden kysymyksistä.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Pidämme kristillisen uskon perussanomaa esillä kutsuvasti, rohkeasti, saavutettavasti, ymmärrettävästi ja kokemuksellisesti.
- Kehitämme monimuotoista, moni-ilmeistä ja monikielistä jumalanpalveluselämää, jossa korostuu seurakuntalaisten osallisuus ja omistajuus yhteisöllisenä kokemuksena.
- Varmistamme, että Tapiolan kirkko on seurakuntalaisten, yhteistyöverkostojen ja alueen ihmisten monipuolisessa käytössä.
- Lisäämme vapaaehtoisten vastuuta toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Otamme lapset, nuoret ja perheet entistä paremmin mukaan ja osallisiksi seurakuntatyön suunnitteluun ja toteutukseen. Tuemme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Kehitämme kirkon Polku-mallia aina varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen saakka.
- Käännämme kasteiden määrän nousuun muun muassa pitämällä kasteen merkitystä esillä kaikessa seurakuntatyössä ja helpottamalla sähköisen kasteajanvarauksen tekoa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit

- Tiimeissä ja työryhmissä tehdyt arviot kirkon sanoman välittymisestä toteutetussa toiminnassa
- Tiimeissä ja työryhmissä tehdyt arviot jumalanpalveluselämän monimuotoisuuden toteutumisesta ja sen liittymisestä kirkon vuosituhantiseen perintöön
- Tiimeissä ja työryhmissä tehdyt arviot seurakuntalaisten osallisuudesta ja omistajuudesta sekä jumalanpalveluksen yhteisöllisyydestä
- Tilojen käyttöaste
- Toimintatilastot, kävijä- ja osallistujamäärät
- Vapaaehtoisten toimijoiden osuus eri toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa

- Tiimeissä ja työryhmissä tehdyt arviot vapaaehtoisten toimijuutta edistävästä ja estävästä rakenteista ja tekijöistä
- Palautekyselyt lapsiperheille
- Palautekyselyt kirkollisten toimitusten laadusta
- Kasteiden määrä
- Työhyvinvoinnin kehitys

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Liitymme tiedolla johtamisen hankkeeseen.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

Virat	2024	2025	2026
Papit	9	9	9
Kanttorit	3	3	3
Nuorisotyönohjaajat	4 (5)	4 (5)	4 (5)
Diakoniatyöntekijät	4	4	4
Johtava varhaiskasvatuksen ohjaaja	1	1	1
Perhetoiminnan ohjaaja	1	1	1
Lapsityönohjaaja	0	0	0
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	1	1	1
Ylivahtimestari	1	1	1
Hallintoassistentti	1	1	1
Lähetys- ja kv-työn sihteeri	1	1	1
Yhteensä	25	25	25
Työsuhteet			
Viestinnän asiantuntija	1	1	1
Perhetyöntekijä	1-2?	1	1
Musiikkileikkikoulun opettaja	1	1	1
Lastenohjaaja	3	3?	3?
Vahtimestari	3	3	3
Emäntä	1	1	1
Laitoshuoltaja	1	1	1
Hallintoassistentti	1	1	1
Seurakuntas sihteeri	1,4	1,4	1,4
Yhteensä	13,4/14,4	13,4/14,4	13,4/14,4
Tuntivahtimestari	1	0?	0?

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- KirVESTES Liite 12 mukainen koulutussuunnitelma ammatillisen osaamisen kehittämiseksi laaditaan erikseen. Erityisinä painopisteinä ovat toiminnan seurakuntalaislähtöisyys muuttuvassa toimintaympäristössä ja työntekijän rooli mahdollistajana sekä digitaidot.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Otamme ympäristösuunnitelman huomioon toimintaa suunniteltaessa. Liitämme toimintasuunnitelmaan kausitapahtumat, jotka liittyvät luonto-, ympäristö- ja energiateemoihin. Näitä ovat mm. ekumeeninen luomakunnan aika (1.9.–4.10.), luontoympäristössä toteutettu jumalanpalveluselämä, Earth Hour, energiansäästöviikko.
- Vähennämme ruokahävikkiä

- Suosimme työyhteisössä joukkoliikennettä, kimppakyytejä, pyöräilyä ja kävelyä

Ympäristötavoitteiden toteutumisen arvioinnissa käytettävät mittarit:

- Seurakuntayhtymän ympäristöjärjestelmän mittarit

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi

- Maailmanlaajuiset riskit (sota, ilmastonmuutoksesta johtuvat kriisit, pandemia). Ilmastonmuutoksesta johtuviin riskeihin varaudutaan ympäristösuunnitelman mukaisesti ja muihin globaaleista tapahtumista johtuviin riskeihin varaudutaan valmiussuunnitelman ja valmiusorganisaation johtoryhmän päätösten pohjalta.
- Vapaaehtoisten rekrytointiin ja sitoutumiseen liittyvät riskit. Vapaaehtoistoimintaan liittyviä riskejä voidaan madaltaa ottamalla entistä paremmin huomioon seurakuntalaisten omistajuus ja osallisuus seurakuntayhteisön toiminnassa. Yhteisöä rakennetaan ja ylläpidetään yhdessä seurakuntalaisten ja työntekijöiden yhteistyöllä.
- Toimintaympäristön jatkuvan muutoksen vaikutus näkyy myös työyhteisön sisällä työssä jaksamisen riskeinä. Riskeihin voidaan vaikuttaa työhyvinvointia aktiivisesti seuraamalla ja ongelmiin puuttumalla, työyhteisön sisäisiä prosesseja selkeyttämällä, perehdyttämällä ja työterveyshuollon yhteistyöllä. Tavoitteena luoda työympäristö, jossa on pitovoimaa ja jossa työntekijä haluaa käyttää osaamistaan ja taitojaan seurakunnan parhaaksi.

2.3 YHTEINEN SEURAKUNTATYÖ

2.3.1 MÄÄRÄRAHAT

Yhteinen seurakuntatyö	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	EHDOTUS	ERO ED. V.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
TOIMINTATULOT (ulkoiset)						
Korvaukset	66	169 943	20 590	-87,9%	16	16
Maksutulot	8	18 700	14 200	-24,1%	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0,0%	0	0
TOIMINTATULOT YHT. (ulk.)	74	188 643	34 790	-81,6%	16	16
TOIMINTAMENOT (ulkoiset)						
Henkilöstömenot	2 152	2 281 824	2 323 813	1,8%	2 324	2 324
Palvelujen ostot	180	189 063	209 813	11,0%	189	189
Vuokrat	2	1 150	1 150	0,0%	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	50	33 151	33 200	0,1%	34	34
Annetut avustukset	2 007	2 094 400	2 076 400	-0,9%	1 996	1 996
Muut toimintakulut	1	1 040	1 480	42,3%	1	1
TOIMINTAMENOT YHT. (ulk.)	4 392	4 600 629	4 645 856	1,0%	4 545	4 545
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-4 319	-4 411 986	-4 611 066	-1,0%	-4 528	-4 528
TOIMINTAMENOT (sisäiset)	37	43 050	42 550	-1,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-3 855	-4 184 013	-4 148 287	-0,9%	-2 041	-2 041

Yhteinen seurakuntatyö	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	EHDOTUS	ERO ED. VUOD.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
Muu seurakuntatyö						
Toimintamenot (ulkoiset)	221	207 901	243 295	17,0%	239	239
Toimintakate 1 (ulk.)	-221	-207 901	-234 705	12,9%	-239	-239
Toimintamenot (sisäiset)	1	1 100	1 100	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-222	-209 001	-235 805	12,8%	-239	-239
Muu lapsi ja nuorisotyö						
Toimintamenot (ulkoiset)	209	221 754	226 464	2,1%	226	226

Yhteinen seurakuntatyö	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	EHDOTUS	ERO ED. VUOD.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
Toimintakate 1 (ulk.)	-209	-221 754	-226 464	2,1%	-226	-226
Toimintamenot (sisäiset)	2	4 350	4 350	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-212	-226 104	-230 814	2,1%	-226	-226
<u>Oppilaitostyö</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	2	3 500	1 500	-57,1%	0	0
Toimintamenot (ulkoiset)	241	277 622	291 869	5,1%	292	292
Toimintakate 1 (ulk.)	-239	-274 122	-290 369	5,9%	-292	-292
Toimintamenot (sisäiset)	4	5 100	4 000	-21,6%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-243	-279 222	-294 369	5,4%	-292	-292
<u>Diakonia</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	5	8 000	5 500	-31,3%	0	0
Toimintamenot (ulkoiset)	264	277 827	276 144	-0,6%	275	275
Toimintakate 1 (ulk.)	-259	-269 827	-270 644	0,3%	-275	-275
Toimintamenot (sisäiset)	19	20 900	20 900	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-278	-290 727	-291 544	0,3%	-275	-275
<u>Perheneuvonta</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	10	10 000	12 000	20,0%	15	15
Toimintamenot (ulkoiset)	727	777 699	798 987	2,7%	799	799
Toimintakate 1 (ulk.)	-718	-767 699	-786 987	2,5%	-784	-784
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-718	-767 699	-787 787	2,6%	-784	-784
<u>Sairaalasielunhoito</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	0	1 200	1 200	0,0%	1	1
Toimintamenot (ulkoiset)	411	416 750	436 614	4,8%	437	437
Toimintakate 1 (ulk.)	-410	-415 550	-435 414	4,8%	-435	-435
Toimintamenot (sisäiset)	2	3 000	3 000	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-412	-418 550	-438 414	4,7%	-435	-435
<u>Monikulttuurisuus</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	58	165 943	6 000	-96,4%	0	0

Yhteinen seurakuntatyö	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	EHDOTUS	ERO ED. VUOD.	TTS	TTS
	2022	2023	2024		2025	2026
	t€	€	€	%	t€	t€
Toimintamenot (ulkoiset)	289	300 628	243 385	-19,0%	252	252
Toimintakate 1 (ulk.)	-231	-134 686	-237 385	76,3%	-252	-252
Toimintamenot (sisäiset)	7	8 600	8 400	-2,3%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-133	-143 286	-126 476	-11,7%	-252	-252
Muut yhteiset tehtävät						
Toimintamenot (ulkoiset)	1 967	2 052 800	2 035 800	-0,8%	1 956	1 956
Toimintakate 1 (ulk.)	-1 967	-2 052 800	-2 035 800	-0,8%	-1 956	-1 956
Toimintamenot (sisäiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-1 967	-2 052 800	-2 035 800	-0,8%	-1 956	-1 956

2.3.2 PERUSTELUT

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Yhteisen seurakuntatyön kaikki toimintaryhmät ovat sitoutuneet toteuttamaan yhden kokeilun, jonka tarkoituksena on nuorten sukupolvien eli millenniaali- ja z-sukupolvisten espoolaisten tavoittaminen ja kohtaaminen.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet

Diakonia

- Manna-Puoti-hävikkikaupan toiminnan edistämistä jatketaan yhdessä asiakkaiden, Espoon kaupungin ja Espoon ruoka-apukoordinaatioryhmän kanssa. Seurakuntien diakonian kehittämistä jatketaan yhteistyössä Kirkkopalvelujen kanssa. Kehittämisalueina ovat palveluprosessin yhdenmukaistaminen, vaikuttamistyö ja vapaaehtoisuuden hyödyntäminen. Toimintavuonna aloitetaan diakonian yhteisöllistä toimintaa vahvistavan hankkeen suunnittelu. Vammaistyössä toiminnan kehittämisen tueksi toteutetaan erityisesti nuorille sukupolville kohdistettu asiakastytyväisyystutkimus kokoavan toiminnan osalta. Näkövammaistyössä järjestetään monipuolista vertaisryhmä- ja leiritoimintaa sekä yhteistyötä näkövammaisjärjestöjen ja HUS Silmäpoliklinikan kanssa. Viittomakielisessä työssä keskitytään yksinäisiin ja palveluiden ulkopuolelle syrjäytyneisiin espoolaisiin viittomakielisiin asiakkaisiin. Viittomakielinen perheleiri toteutuu Espoon vastuuvuorolla Hvittorpin kurssikeskuksessa. Perhekerhotoiminta jatkuu Malmin varustamolla. Kehitysvammaistyössä ryhmät ja leirit jatkuvat yhdessä vapaaehtoisten ja palkkiotoimisten ohjaajien sekä seurakuntien erityisnuorisotyöntekijöiden ja pappien kanssa. Rippikouluja on kolme, joista yksi on integraatorippikoulu. Kehitysvammatyön leiritoiminta supistetaan, ja tilalle tulee tapahtumia ja retkiä. Toiminta suunnataan avoimempaan suuntaan ja niitä tehdään yhdessä eri toimijoiden kanssa.

Kasvatus

- Millenniaalien polut on työväline nuorten sukupolvien tavoittamiseksi seurakuntien toiminnassa. Seurakuntien työntekijöitä tuetaan ja koulutetaan työvälineen hyödyntämisessä erityisesti varhaiskasvatuksen, perhetyön ja aikuisrippikoulun osalta sekä rippikoululaisten huoltajille suunnatussa viestinnässä. Koronavuosien jälkeen lasten ja nuorten mielenterveyden tuen tarve on merkittävä. Mielen hyvinvoinnin tuen tarve näkyy kasvatuksen kentällä erityisesti kouluikäisistä alkaen. Walk-in terapiaa on Espoon seurakunnissa suunnattu 16–29-vuotiaille nuorille. Toiminnan koordinointi ja kehittäminen on yksi toimintavuoden keskeisiä sisältöjä. Seurakuntien työntekijöille tarjotaan koulutusta neuropsykiatrisesti oirehtivien lasten ja nuorten kohtaamiseen. Toimintavuodelle valmistellaan myös hanketta, jonka tavoitteena on tukea espoolaisia lapsia kouluympäristössä sekä vahvistaa heidän sosiaalisia taitojaan.

Monikulttuurisuus ja eri kielillä tehtävä seurakuntatyö

- Toimintavuonna vahvistetaan työntekijöiden valmiuksia, taitoja ja osaamista kohdata ja palvella eri kulttuuritaustoista tulevia espoolaisia. Etenkin kaksikielistä messutoimintaa vakiinnutetaan ja kehitetään eri puolilla Espoota. Erikielisten ryhmien yhteistyötä lisätään paikallisseurakuntien kanssa, jotta keskinäinen yhteys kaikkien osapuolten välillä vahvistuu eikä työ eriydy. Monikulttuurista työtä tekevien työntekijöiden verkostotyöskentelyä vahvistetaan varsinkin Ukrainan sotaa pakenevien ja muiden Espooseen tulevien pakolaisten tukemisessa. Seurakuntien lähetystyötä tuetaan yhteisissä kokoontumisissa, joissa vaihdetaan tietoa toimivista käytänteistä. Erityisesti millenniaalien näkemyksiä ja toiveita kuullaan seurakuntien lähetystyön kehittämisessä.
- Arabian-, englannin-, kiinan-, venäjän- ja vironkielistä seurakuntatyötä tehdään yhdessä Helsingin ja Vantaan kanssa. Toiminnan sisällöt nousevat pääkaupunkiseudun monikielisen seurakuntatyön strategiasta ja kieliryhmäkohtaisista ohjelmista. Espoon arabian- ja venäjänkielisen seurakuntatyön ohjaajat järjestävät kokoavaa toimintaa, antavat kristinuskon opetusta ja palvelunohjausta. Tavoitteena on, että työpanos jakautuu tarkoituksenmukaisesti eri puolille Espoota ja että työtä tehdään yhteisymmärryksessä pääkaupunkiseudun toimijoiden kanssa. Espoon vironkielisen väestön tavoittamista jatketaan aiempaa strategisemmalla otteella yhteistyössä Helsingin seurakuntien viron kieltä tekevien työntekijöiden kanssa.
- Sateenkaaritoiminnassa tavoitteena on sateenkaari-ihmisten seurakunnilta saaman laadullisen palvelun parantaminen, henkilökunnan valmiuksien lisääminen ja säännöllinen sateenkaaritoiminnan kehittäminen yhdessä seurakuntien sateenkaaritoiminnan yhteyshenkilöiden kanssa. Helsinki Pride 2024 -viikolle tuotetaan pääkaupunkiseudun seurakuntien oma kirkollinen ohjelma. Vaikutustoimintaa tehdään turvallisemman tilan ja osallisuuden kokemuksen vahvistamiseksi seurakunnissa.

Musiikkityö

- Yhteisen musiikkityön virkaresurssi on siirretty ajalle 1.1.-31.8.2024 some- ja verkkotoimitushankkeeseen. Hanke keskittyy Espoon seurakuntien nuorten ja nuorten aikuisten parempaan kohtaamiseen ikäluokkien eniten käyttämissä mediakanavissa. Kyseisenä aikana kirkkomuusikon tehtäviä hoidetaan palkkiosuhteisesti ja mahdollisesti paikallisseurakuntien kanssa yhteistyössä. Hanketyön ajan kirkkomuusikko liittyy yhteisen seurakuntatyön toimintaryhmiin some- ja verkkotoimituksen tehtävien sisällöistä käsin. Hankkeen päätyttyä syvennetään hoivamuusikon roolia erityisesti sairaalasielunhoidon toimintaryhmässä.

Oppilaitostyö

- Oppilaitostyön 33 000 tutkinto-opiskelijan ja 4 000 henkilökunnan jäsenen monikulttuurisessa ja -kielisessä työssä keskitytään useiden henkilöstömuutosten jälkeen perustyöhön. Yhteistyötä jo olemassa oleviin verkostoihin ylläpidetään ja vahvistetaan ja näissä verkostoissa tapahtuvaa perustyötä kehitetään. Seurakuntien oppilaitospapit ovat oppilaitoksissa ainoita hengellisen työn tekijöitä ja uskontojen asiantuntijoita, joka vaatii vahvistamaan osaamista monikulttuurisuudessa ja uskonnoissa.

Toimintavuonna etsitään ja kutsutaan koolle kuuntelemisen paikkoja, joissa ollaan dialogissa erilaisista kulttuureista tulevien ihmisten kanssa. Tavoitteena on ymmärryksen vahvistaminen ja uusien työvälineiden löytäminen monikulttuurisuuden edistämiseksi oppilaitostyössä. Toimintavuonna vahvistetaan toimintaryhmän sisäistä dialogia muun muassa tiimityönohjauksen avulla. Tavoitteena on ketteröittää oppilaitostyön palveluja yli oppilaitosrajojen ja hyödyntää tehokkaammin toimintaryhmän monipuolista osaamista ja asiantuntemusta. Erityisen kehittämisen kohteena ovat kriisityö ja sielunhoitokäytänteet. Oppilaitostyö liittyy jo perustyönsä kautta millenniaalityöhön, koska työtä tehdään pääosin nuorten aikuisten parissa. Toimintavuonna laaditaan kooste kaikesta siitä, miten oppilaitostyö toimii kyseisen ikäryhmän kanssa.

Perheneuvonta

- Toimintavuoden ensisijaisena tavoitteena on keskittyä rauhasa perustyöhön uusissa, puhtaissa ja asianmukaisissa toimitiloissa Kilon Ristissä ja Niittyportti 4:ssä. Tämä tukee perheneuvojien jaksamista tilanteessa, jossa tiloihin liittyvät ongelmat ja epävarmuustekijät ovat kuormittaneet heitä vuosien ajan. Tavoitteena on työhyvinvoinnin, työiloin ja työssä jaksamisen vahvistaminen. Uudet toimitilat ja käytänteet vaativat myös työn rakenteiden uudelleen tarkastelua ja kehittämistä. Terapeuttista työtä yksilöiden, parien ja perheiden parissa tehdään pääsääntöisesti kasvotusten, mutta myös jonkin verran etänä. Kertaluonteista perheneuvontaa kokeillaan ainakin vielä toimintavuoden ajan. Yhteistyötä Leppävaaran seurakunnan perhetyön sekä Espoon perhekeskuksen kanssa suunnitellaan ja toteutetaan. Perheneuvonnan verkkosivujen sekä sometyön kehittämistä jatketaan. Lisäksi perheasiain neuvottelukeskus vastaa kolmen Espoon tuomiokirkkoseurakunnan työntekijän pari- ja perheterapeuttiseen koulutukseen kuuluvasta työnohjauksesta sekä tarjoaa mahdollisuuden työparityöskentelyyn. Asiakastyön tavoitteena säilyttää palveluiden määrää ja laatu entisellään. Tavoitteena on palvella 750 asiakasta ja tuottaa 4 500 hoidollista moduulia. Lisäksi tavoitteena on antaa 400 moduulia työnohjausta kirkon työntekijöille. Asiakkaiden sisäänottoprosenttitavoitteena on 70 %. Näiden tavoitteiden edellytyksenä on, että käytössä ovat täydet henkilöstöresurssit ja asianmukaiset työtilat.

Sairaalasielunhoito

- Sairaalasielunhoidon työkenttä on edelleen jatkuvassa muutoksessa ja edellyttää yhteistyöverkostojen aktiivista ylläpitämistä ja vahvistamista. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta nouseviin uusiin tarpeisiin reagoidaan. Yhteistyötä Espoon seurakuntien ja HUS:in sekä toisten kirkko- ja uskontokuntien kanssa syvennetään. Toimintakentän tulevat muutokset, kuten kotisairaalan tehtäväkentän laajentuminen, vaatii toimintaryhmää syventymään toimintavuonna erityisesti tulevien haasteiden kartoittamiseen ja työn mahdollisuuksien visiointiin ja uudelleen orientoitumiseen. Nuorten sukupolvien tavoittamisen osalta sairaalasielunhoitotyötä tehdään näkyväksi eri somekanavissa. Tässä tehdään yhteistyötä uuden verkko- ja sometoimituksen tiimin kanssa. Sairaalapappien työstä ei ole yksinkertaista kertoa luottamuksellisuuden vuoksi, mutta tavoitteena on löytää uusia ja helposti ylläpidettäviä keinoja. Vuonna 2024 tiimissä jatkuvat henkilövaihdokset ja toimintojen määrät tulevat vähenemään edellisvuosista. Tavoitteena on, että kohtamme 2 900 potilasta, omaista ja henkilökunnan jäsentä (vuonna 2022 kohtaamisia 3 446). Ohjaamme 280 (387) sielunhoidollista ryhmäkertaa. Toimitamme 210 (225) rukoushetkeä, 60 (75) yksityisehtoollista ja 90 (47) hartaustilaisuutta tai jumalanpalvelusta. Annamme 110 (137) yksilötyönohjausta ja 50 (53) ryhmätyönohjausta.

Seurakuntien yhteinen kehittämistyö

- Toimintavuonna jatketaan seurakuntien tukemista tiedon hankinnassa, tiedolla johtamisen toimintamallin käyttöönotossa, asiakaspalauttejärjestelmien kehittämisessä sekä strategian mittareiden käyttöönotossa ja seuraamisessa. Tällä kaikella tuetaan uuden strategian tavoitteiden mukaista seurakuntatyön uudistamista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Asiakaspalautekyselyt, toimintatilastot, kokemusasiantuntijaryhmät, toimintaryhmien ja yhteisen seurakuntatyön johtoryhmän arviointityöskentelyt, toiminnan vuotuinen arviointi.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- ---

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- Oppilaitostyö 4 virkaa. Perheasiain neuvottelukeskus 12 virkaa (joista kaksi 52 % virkasuhdetta), 1 työsopimussuhteinen. Sairaalasielunhoito 6 virkaa. Kasvatus 3 virkaa. Diakonia 4 virkaa. Monikulttuurisuus 1 virka. Venäjän- ja arabiankielinen seurakuntatyö 2 työsopimussuhteista. Pääkaupunkiseudun yhteisen kiinan- ja arabiankielisen työn papinvirat (virat on sijoitettu Helsingin seurakuntayhtymään). Musiikkityö 1 virka. Hallinto: 1 virka, 2 työsopimussuhteista.

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Koulutukset liittyvät työntekijän perustehtävään ja siinä erityisesti toimintaryhmässä mahdollisesti olevaan osaamisen vajeeseen suhteessa yhteisen seurakuntatyön ohjelman tavoitteisiin.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Luontosuhteen vaaliminen, esimerkiksi ulkoilun lisääminen tai siihen kannustaminen omassa toiminnassa ja omalla vastuualueella. Vuonna 2023 laaditun, ympäristönäkökulman huomioivan tapahtumaohjeistuksen lanseeraus seurakuntatyöhön. Vastuu seurakuntien yhteisen luontohengellisyshankkeen (9/2023–2/2024) koordinoinnista.

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Leiri- ja retkitoiminta on yhteisessä seurakuntatyössä ollut kasvava toimintamuoto, jolloin seurakuntayhtymän leirikeskuspalveluihin kohdistamat säästö- ja korjaustoimenpiteet ovat haasteellisia toiminnan toteutumisen osalta. Epävarmuus eri väistötiloissa toimivan perheneuvonnan uusien toimitilojen käyttöönoton ajankohdasta.

Talousarvio / muut yhteiset tehtävät:

- Kansainvälisen vastuun määräraha (4,1 % arvioiduista verotulosta eli 1.845.000 €) on merkitty kolmelle kustannuspaikalle eli *Jakamaton lähetystyö*, *Kansainvälinen diakonia* ja *Katastrofiapu*. Yhteinen kirkkovaltuusto jakaa lähetystyön ja kansainvälisen diakonian määrärahan (1.765.000 €) erillisellä päätöksellä maaliskuussa 2024. Katastrofiavulle on varattu 80.000 € määräraha. Kansainvälisen diakonian kustannuspaikalle on merkitty myös määräraha Suomen Merimieskirkolle (30.000 €). Kustannuspaikalle *Muut avustukset* on kotimaisen diakonisen ja hengellisen järjestötoiminnan avustuksiin varattu 74.000 euroa. Hengellisen musiikkityön tukemiseen on varattu 76.000 euroa (Urkuyö ja Aaria ry 24.000 €, Espoon nuorisokuoro Candomino ry 27.000 €, hengellisen musiikkityön muut avustukset 25.000 €).

2.4 HAUTAUSTOIMI

2.4.1 MÄÄRÄRAHAT

Hautaustoimi	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. VUOD. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
TOIMINTATULOT (ulkoiset)						
Korvaukset	0	0	0	0,0%	0	0
Maksutulot	812	787 250	800 000	1,6%	0	0
Vuokratulot	12	12 750	0	-100,0%	0	0
Muut toimintatulot	5	0	0	0,0%	536	536
TOIMINTATULOT YHT. (ulk.)	829	800 000	800 000	0,0%	536	536
TOIMINTAMENOT (ulkoiset)						
Henkilöstömenot	1 161	1 296 618	1 455 783	12,3%	1 456	1 456
Palvelujen ostot	472	478 913	403 526	-15,7%	404	404
Vuokrat	7	14 900	9 500	-36,2%	10	10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	391	406 150	385 450	-5,1%	380	380
Muut toimintakulut	9	3 419	4 100	19,9%	4	4
TOIMINTAMENOT YHT. (ulk.)	2 039	2 200 000	2 258 359	2,7%	2 253	2 253
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-1 210	-1 400 000	-1 458 359	4,2%	-1 717	-1 717
TOIMINTAMENOT (sisäiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-1 210	-1 400 000	-1 458 359	4,2%	-1 717	-1 717
Poistot ja arvonalentumiset	1 261	1 261 291	1 245 588	-1,2%	1 246	1 246

Hautaustoimi	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. VUOD. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
Hautausmaahallinto						
Toimintamenot (ulkoiset)	223	154 178	158 343	2,7%	158	158
Toimintakate 1 (ulk.)	-223	-154 178	-158 343	2,7%	-158	-158
Toimintamenot (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-155	-154 178	-158 343	2,7%	-158	-158

Hautausstoimi	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	EHDOTUS	ERO ED. VUOD.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
Hautausmaakiinteistöt						
Toimintatulot (ulkoiset)	630	572 400	566 500	-1,0%	567	567
Toimintamenot (ulkoiset)	1 135	1 456 638	1 512 760	3,9%	1 508	1 508
Toimintakate 1 (ulk.)	-506	-884 238	-946 260	7,0%	-941	-941
Toimintamenot (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-765	-884 238	-946 260	7,0%	-941	-941
Poistot ja arvonalentumiset	1 233	1 233 916	1 236 121	0,2%	1 236	1 236
Varsinainen hautausstoimi						
Toimintatulot (ulkoiset)	215	227 600	233 500	2,6%	234	234
Toimintamenot (ulkoiset)	385	589 183	587 256	-0,3%	587	587
Toimintakate 1 (ulk.)	-170	-361 583	-353 756	-2,2%	-354	-354
Toimintamenot (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-274	-361 583	-353 756	-2,2%	-354	-354
Poistot ja arvonalentumiset	27	27 375	9 467		9	9

2.4.2 PERUSTELUT

Hautausstoimen tehtäviin kuuluu hautaamiseen, hautausmaan yleishoitoon ja hautainhoitorahaston hoitoon annettujen hautojen hoitoon liittyviä töitä ja palveluja sekä siunauskappelitoiminnan ylläpito ja vainajien tuhkaaminen. Lisäksi hautausstoimen henkilöstö vastaa talousmetsien hoidosta.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Perustehtävä hoidetaan lakien ja sääntöjen mukaan hienotunteisesti ja häiriöttömästi. Kirkkolain uudistuksen myötä hautausmaille laaditaan hoitosuunnitelmat ja päivitetään hautausstoimen ohjesääntö sekä hautausmaakohtaiset käyttösuunnitelmat ja hautausmaakaavat.
- Hautausmaiden konekanta uusitaan vaihto-ohjelman mukaisesti ja näin turvataan hautausmaiden laadukas kunnossapito ja hautauspalveluiden riittävä taso.
- Yhteistyötä pääkaupunkiseudun hautausstoimien kanssa jatketaan ja kehitetään.

Toiminnallisten tavoitteiden arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Tavoitteiden saavuttamista arvioidaan jatkuvalla talouden seurannalla hautausstoimen esimiesten kanssa ja talouden toteuma ohjaa tavoitteiden saavuttamisen laajuutta.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Kellonummen hautausmaan huoltokeskuksella alkaa perusparannus- ja uudisrakennusurakka alkuvuodesta. Tarkoituksena on saada henkilöstölle asianmukaiset sosiaali- ja toimistotilat sekä parantaa korjaamoa ja varastotiloja.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksilöitynä:

- Valtaosa hautausmaiden hoitokauden työvoimasta on koululaisia ja opiskelijoita. Kausityöntekijöiden määrä pysyy samana kuin aiempina vuosina, koska hoitohautojen määrän lisääntyminen on maltillista.
- Hautausmaat ympäristöineen pidetään kunnossa pääasiassa omana työnä. Gräsan ja Tapiolan uurnalehtojen kunnossapito on toteutettu ostopalveluna. Uudet urakkasopimukset alkavat 1.11.2023 ja sopimukset ovat kahden vuoden mittaisia, ja niitä on mahdollista jatkaa kaksi optiovuotta vuosi kerrallaan. Molempien osapuolien pitää hyväksyä optioiden käyttö. Hautauspalvelut kunnossapitää myös Pappilanmäen ja Kellonummen siunauskappelin ympäristöjä.
- Erityistehtäviä (esim. kasvinsuojeluruiskutukset, hauta-alueiden puunkaadot, isojen puiden kuntokartoitukset ja hoitoleikkaukset) teetetään ostopalveluna tai projektikohtaisesti palkattavilla työntekijöillä. Myös entistä tarkempi kirkkohallituksen edellyttämä kustannusjaon seuranta yksityisten hautojen hoidon, hautaamisen, hautausmaan yleishoidon ja hautaan siunaamisen osalta, aiheuttaa henkilöstöpaineita.

VOIMAVARAT	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vakit. työntekijät	15	15	16	16	17	17	17
Toimihenk. ja vahtim.	8	8	8	8	8	9	9
joista: virkoja	2	2	2	2	2	1	1
työsuhteita yht.	21	21	22	22	23	23	23

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Henkilöstön osaamista ylläpidetään vuosittain toteutettavan koulutussuunnitelman mukaan. Lisäksi henkilöstöä kannustetaan osallistumaan tietojärjestelmien käyttökoulutuksiin.
- Osallistumista hautausstoimen koulutus- ja neuvottelupäiville pidetään tärkeänä, ja niihin osallistuminen mahdollistetaan. Tulevina vuosina tullaan osallistumaan 2–4 erilliseen tapahtumaan.
- Ensiapukoulutukset, kasvinsuojelukorttikoulutukset, tulityökorttikoulutukset, tietoturvakoulutukset ja työsuojelukoulutukset pidetään henkilöstön osalta ajan tasalla. Useimmat korttikoulutukset ovat tehtävien hoidon takia pakollisia.
- Henkilöstön saatavuuden ohella on huomioitava työssä jaksaminen ja motivointi. Koulutussuunnitelman ohella varaudutaan yhteishengen nostatukseen esimerkiksi oman palveluyksikön sisäisten kehityspäivien avulla.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoitteet:

- Ympäristöasiat huomioidaan hautausmaiden työsuunnittelussa ja keskitytään ympäristöjärjestelmän mukaisesti vähentämään polttoaineiden kulutusta ja etsimään käyttökelpoisia sähkötyökaluja polttomootorikäyttöisten sijaan.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista vaarantavat riskit:

- Osaavan ja motivoituneen henkilöstön pysyvyyteen ja saatavuuteen liittyvät ongelmat.
- Henkilöstökustannukset nousevat kuluva vuodesta 12,3 % (noin 160.000 €), ja ne ovat 64 % hautausstoimen kokonaismenoista. Hautausstoimen menoihin esitetään kuitenkin vain 2,7 %:a (noin 58.000 €) lisää rahaa.

- Jos muiden kustannusten nousu jatkuu kuluvan vuoden kaltaisena, niin joudutaan siirtämään esimerkiksi sähkökäyttöisten pienkoneiden hankintaa.

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Hautausten (arkku-, urna-, sirottelu- ja muistolehtohautausten) kehityksen aktiivinen seuranta. Lisäksi erilaisia muistolehtohautausvaihtoehtoja lisätään lähes kaikilla hautausmailla.

Tuotot

- Hautaamiseen liittyviä maksuja ei nosteta vuodelle 2024, vaan hinnastoja tarkastellaan suunnitteluvuoden viimeisellä kolmanneksella.

Vuosi	Tuloarvio	Taso
2020	819 399 €	TP
2021	784 443 €	TP
2022	844 740 €	TP
2023	800 000 €	TA
2024	800 000 €	TA
2025	800 000 €	TS
2026	800 000 €	TS

Kulut

- Hautausten ja tuhkausten määrä kasvaa jatkuvasti kaupungin väestönkasvun ja ikärakenteen muuttumisen myötä.
- Krematorion käyttökulut pysyvät korkealla tasolla, jos polttoaineen hinnat jatkavat nousuaan.
- Toteumatietoja ja arvio hautaustoimen volyymeistä suunnittelukaudella on esitetty alla olevassa taulukossa. Toimintamenojen kehitys on seuraava:

Vuosi	Tuloarvio	Taso
2020	2 029 936 €	TP
2021	1 937 872 €	TP
2022	2 038 649 €	TP
2023	2 200 000 €	TA
2024	2 253 359 €	TA
2025	2 253 359 €	TS
2026	2 253 359 e	TS

Hautaustoimen tunnuslukuja

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
HAUTAUKSET						
Arkkuhautaukset kpl	196	184	180	180	175	170
Urnahautaukset kpl	1 001	1 069	920	1 000	1 050	1 100
Hautaukset yht. kpl	1 197	1 253	1 100	1 180	1 225	1 270
Tuhkaus-%	84	85	84	84	86	87

2.5 KIINTEISTÖTOIMI

2.5.1 MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistötoimi	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO JA MUUTOKSET	EHDOTUS	ERO ED. VUOD.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
TOIMINTATULOT (ulkoiset)						
Myyntituotot	85	72 286	92 180	27,5%	92	92
Maksutulot	18	27 800	27 860	0,2%	0	0
Vuokratulot	3 287	3 192 960	3 186 280	-0,2%	3 186	3 186
Metsätalouden tulot	58	35 000	20 000	-42,9%	20	20
Muut toimintatulot	903	649 454	0	0,0%	0	0
TOIMINTATULOT YHT. (ulk.)	4 351	3 977 500	3 326 320	-16,4%	3 298	3 298
TOIMINTAMENOT (ulkoiset)						
Henkilöstömenot	1 896	2 175 337	2 405 013	10,6%	2 405	2 405
Palvelujen ostot	3 407	4 424 575	3 075 775	-30,5%	3 076	3 076
Vuokrat	1 774	1 354 000	1 804 400	33,3%	1 804	1 804
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 019	2 140 432	2 183 990	2,0%	2 184	2 184
Muut toimintakulut	745	663 144	683 145	3,0%	683	683
TOIMINTAMENOT YHT. (ulk.)	9 841	10 757 488	10 152 323	-5,6%	10 153	10 153
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-5 490	-6 779 988	-6 826 003	0,7%	-6 854	-6 854
TOIMINTATULOT (sisäiset)	292	257 500	291 000	13,0%	291	291
TOIMINTAMENOT (sisäiset)	0	0	500	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-5 198	-6 522 488	-6 534 503	0,2%	-6 563	-6 563
Poistot ja arvonalentumiset	5 708	4 793 596	4 020 391	-16,1%	4 054	4 054

Kiinteistötoimi	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO JA MUUTOKSET	EHDOTUS	ERO ED. VUOD.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
<u>Kiinteistöhallinto</u>						
Toimintamenot (ulkoiset)	1 366	1 405 231	1 575 109	12,1%	1 575	1 575
Toimintakate 1 (ulk.)	-1 358	-1 405 231	-1 575 109	12,1%	-1 575	-1 575
Toimintamenot (sisäiset)	0	0	500	0,0%	0	0

Kiinteistötoimi	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO JA MUUTOKSET 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. VUOD. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-1 358	-1 405 231	-1 575 609	12,1%	-1 575	-1 575
<u>Kirkot</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	0	3 500	3 500	0,0%	4	4
Toimintamenot (ulkoiset)	-1 452	1 417 050	790 200	-44,2%	790	790
Toimintakate 1 (ulk.)	1 452	-1 413 550	-786 700	-44,3%	-787	-787
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-818	-1 413 550	-786 700	-44,3%	-787	-787
Poistot ja arvonalentumiset	1 130	1 612 085	1 711 087	6,1%	1 711	1 711
<u>Kappelit ja muut kirkkorakennukset</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	267	133 800	134 800	0,7%	135	135
Toimintamenot (ulkoiset)	973	892 595	995 094	11,5%	995	995
Toimintakate 1 (ulk.)	-707	-758 795	-860 294	13,4%	-860	-860
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-732	-758 795	-860 294	13,4%	-860	-860
Poistot ja arvonalentumiset	2 454	1 087 399	1 084 213	-0,3%	1 119	1 119
<u>Siunauskappelit</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	34	33 520	33 520	0,0%	26	26
Toimintamenot (ulkoiset)	136	207 451	165 793	-20,1%	166	166
Toimintakate 1 (ulk.)	-102	-173 931	-132 273	-24,0%	-139	-139
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-102	-173 931	-132 273	-24,0%	-139	-139
Poistot ja arvonalentumiset	1	1 184	1 184		1	1
<u>Seurakuntatalot</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintamenot (ulkoiset)	106	104 450	136 900	31,1%	137	137
Toimintakate 1 (ulk.)	-106	-104 450	-136 900	31,1%	-137	-137
Toimintatulot (sisäiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-106	-104 450	-136 900	31,1%	-137	-137
Poistot ja arvonalentumiset	64	64 320	64 320		64	64

Kiinteistötoimi	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO JA MUUTOKSET 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. VUOD. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
<u>Asuinkiinteistöt ja -osakkeet</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	112	118 020	118 080	0,1%	118	118
Toimintamenot (ulkoiset)	90	246 050	123 800	-49,7%	124	124
Toimintakate 1 (ulk.)	22	-128 030	-5 720	-95,5%	-6	-6
Toimintatulot (sisäiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintamenot (sisäiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	13	-128 030	-5 720	-95,5%	-6	-6
Poistot ja arvonalentumiset	53	40 090	45 869	14,4%	46	46
<u>Leiri- ja kurssikeskukset</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	114	103 090	115 310	11,9%	115	115
Toimintamenot (ulkoiset)	2 317	2 648 792	2 321 011	-12,4%	2 321	2 321
Toimintakate 1 (ulk.)	-2 203	-2 545 702	-2 205 701	-13,4%	-2 206	-2 206
Toimintatulot (sisäiset)	290	257 500	291 000	13,0%	291	291
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-1 983	-2 288 202	-1 914 701	-16,3%	-1 915	-1 915
Poistot ja arvonalentumiset	1 125	1 249 088	707 702	-43,3%	708	708
<u>Muut rakennukset</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	131	145 336	145 330	0,0%	145	145
Toimintamenot (ulkoiset)	832	807 390	687 817	-14,8%	688	688
Toimintakate 1 (ulk.)	-701	-662 054	-542 487	-18,1%	-543	-543
Toimintamenot (sisäiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	-699	-662 054	-542 487	-18,1%	-543	-543
Poistot ja arvonalentumiset	406	406 471	406 016	-0,1%	405	405
<u>Maa- ja metsätalous</u>						
Toimintatulot (ulkoiset)	58	35 000	20 000	-42,9%	20	20
Toimintamenot (ulkoiset)	13	10 650	9 650	-9,4%	10	10
Toimintakate 1 (ulk.)	44	24 350	10 350	-57,5%	10	10
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	44	24 350	10 350	-57,5%	10	10
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0%	0	0

Kiinteistötoimi	TILIN- PÄÄTÖS 2022 t€	TALOUS- ARVIO JA MUUTOKSET 2023 €	EHDOTUS 2024 €	ERO ED. VUOD. %	TTS 2025 t€	TTS 2026 t€
Muut kiinteistötoimi						
Toimintatulot (ulkoiset)	3 628	3 405 234	2 755 780	-19,1%	2 735	2 735
Toimintamenot (ulkoiset)	3 111	3 017 830	3 346 950	10,9%	3 347	3 347
Toimintakate 1 (ulk.)	517	387 404	-591 170	-1,6%	-612	-612
Toimintamenot (sisäiset)	0	0	0	0,0%	0	0
Toimintakate 2 (ulk. ja sis.)	542	387 404	-591 170	-252,6%	-612	-612
Poistot ja arvonalentumiset	474	332 959	0	-100,0%	0	0

2.5.2 PERUSTELUT

Kiinteistöpalveluiden tehtäviin sisältyy seurakuntayhtymän omistamien tai hallitsemien kiinteistöjen, huoneistojen ja toimitilojen ylläpito, rakennuttaminen ja tilahallinta. Lisäksi kiinteistöpalvelut vastaa yhtymän virastossa ja leiri- ja kurssikeskuksissa mm. siivoukseen, ruokahuoltoon, majoitukseen ja tekstiilihuoltoon liittyvien palveluiden tuottamisesta ja tarvittaessa tilaamisesta. Kiinteistöpalvelut vastaa kiinteistötoimen laajemmasta kokonaisuudesta myös maaomaisuuden ja rakennusten kehittämisen osalta. Maaomaisuuden kehittämisellä/kaavoittamisella voidaan luoda lisäarvoa yhtymän strategisten painopisteiden toteuttamisen yhteydessä ja laajentaa samalla yhtymän rahoitus pohjaa.

Kiinteistötoimen painopisteet tulevalle kaudella keskittyvät yhtäältä kiinteistökannan vähentämiseen ja toisaalta jäljelle jäävän kannan kehittämiseen ja korjaamiseen. Rakentamisen painopiste on hautausmailla ja leirikeskusrakennusten peruskorjausrakentamisessa. Omasta käytöstä vapautuvat kiinteistöt, joilla ei ole merkittävää kehityspotentiaalia, realisoitetaan tai puretaan käyttötalousmenojen vähentämiseksi ja tulevaisuuden investointitarpeen hillitsemiseksi. Realisoinnit saattavat tuoda myös lyhytaikaista helpotusta talousarvion tuottojen muodossa.

Nykyisen kiinteistökannan ylläpito on osoittautunut taloudellisesti seurakuntayhtymän kantokyvyn ylittäväksi. Ylläpito edellyttää myös riittäviä henkilöresursseja.

Taloudellinen tilanne asettaa kiinteistöjen ylläpidon haastavaan tilanteeseen kustannustason jatkuvasti noustessa ja tilojen suurien korjaustarpeiden lisääntyessä. Peruskorjauksia on jouduttu edellisinä vuosina lykkäämään taloudellisten haasteiden ja kustannusten nousujen vuoksi.

Velskolan kartanon peruskorjaus on alkanut ja Kellonummen hautausmaan huoltorakennuksen peruskorjausten suunnittelut ovat loppusuoralla. Urakkakilpailutus alkaa vielä tämän vuoden puolella. Hvittorpin maalämmön laajentaminen on alkanut. Lisäksi on suunnitteilla useita kokoluokaltaan pienempiä, mutta teknisesti varsin vaativia korjauksia, kuten Tuomiokirkon vesikaton ja julkisivun korjaus. Hankekorissa odottavat myös muun muassa Kirkonkymppin parkkialueen kunnostaminen, Viputien asuntojen rakennusurakan aloittaminen, Hvittorpin Villan katon uusiminen sekä muut Villan sisäpuoliset korjaukset sekä öljylämmitysjärjestelmien korvaaminen ympäristöystävällisemmällä energiavaihtoehdoilla, kuten Laaksohahtitalon öljylämmityksen korvaaminen maalämmöllä. Otaniemen kappelin sisäilmaongelmien korjaaminen odottaa myös korjaamistaan.

Primäärienergiälähteiden osalta pyritään siirtymään vähäpäästöisempiin ratkaisuihin, mutta myös näillä tavoitteilla on merkittävät aloitusvaiheen taloudelliset seuraukset. Vajaakäytössä olevien toimitilojen tarpeellisuutta täytyy arvioida entistä kriittisemmin myös energian kulutuksen näkökulmasta. Tilojen vähentämistä ja tilojen yhteiskäytön kehittämistä yhteistyössä seurakuntien kanssa on tärkeää jatkaa.

Vuosien 2024–2026 aikana asuntokannan tuottavuutta pyritään kehittämään myymällä vaikeasti vuokrattavat ja suurempia remontteja vaativat asunnot. Tavoitteena on, että asunto-osakeyhtiöissä olevien asuntojen vuokrausaste nostetaan ensi vaiheessa 93 prosenttiin ja että epäsopivasta asuntokannasta pystytään valtaosin luopumaan nykyisen strategiakauden aikana.

Kirkko Espoossa 2023–2030-strategiasta nousevat linjaukset suunnittelukaudelle 2024–2026:

- Leiri- ja kurssikeskustoiminnan taloudellista tehokkuutta parannetaan tehostamalla seurakuntien varauskäytäntöjä ja luomalla toimivia palveluprosesseja yhteistyössä kiinteistöpalveluiden ja seurakuntien kanssa.
- Leirikeskustoimintaa keskitetään kokous- ja kurssikeskus Hvittorpiin ja Velskolan toimintakeskukseen.

Vuonna 2021 toteutettiin Hvittorpin henkilökunnan rivitalojen muutokset leiriläisten majoitustiloiksi. Tämä mahdollistaa kahden ryhmän yhtäaikaisen toiminnan Hvittorpissa, kun kurssikeskuksen tiloja jaetaan kahden ryhmän kesken. Lisäksi tarvitaan oleskelutilaa sivutalojen yhteyteen, ja se saadaan tehtyä 2024 juuri vapautuneesta asunnosta. Velskolan kartanon kunnostus aloitettiin kesällä 2023, ja se valmistuu 2024 loppuvuodesta. Kartano on leirikäytössä viimeistään kesällä 2025, ja silloin Velskolaan mahtuu kaksi rinnakkaista rippileiriä. Hilan käytössä olevissa rakennuksissa ja ulkoalueella on seurakuntien omatoimista leiri- tai retkitoimintaa.

Leirikeskusten käyttöaste on lähes normalisoitunut, mutta remontit ja niistä aiheutuvat käyttökatoiset laskevat käyttöastetta. Tilat on varattu pääosin seurakuntien toiminnalle ja ulkoisia asiakkaita on ollut vähemmän. Hintojen nousu on lisännyt lähes kaikkia kustannuksia, mikä vaikuttaa heikentävästi kustannusrakenteeseen. Oman majoituskapasiteetin puuttuessa käytetään ulkopuolisilla tuottajilla kilpailutettua leirikeskuskapasiteettia.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Hankinnat tehdään hankintalainsäädännön ja yhtymän hankintasäädännön mukaisesti. Henkilöstöä on koulutettu, koulutetaan edelleen vuosittain ja koulutuksen omaksumista seurataan jatkuvasti.
- Vuosikorjauksia priorisoidaan entistä tarkemmin taloustilanteen ja jäsenkehitysennusteiden heikentymisen takia siten, että pyritään välttämään peruskorjausvastuiden toteutumista ennen kiinteistökannan luopumishajonnan tulosten selkiytymistä.
- Kiinteistöjen energianseurantaa kehitetään. Sopimuksen mukaiset tavoitteet saavutetaan käyttämällä vaihtoehtoisia energianlähteitä siirtymällä muun muassa maalämpöön, lisäämällä ilma-vesilämpöpumppuja sekä hyödyntämällä aurinkoenergiaa niissä kohteissa, joissa se on teknistaloudellisesti järkevää.
- Energiankäytön optimointia tehostetaan edelleen tavoitteena kasvattaa vuotuisia säästöjä.
- Leiri- ja kurssikeskusten sisäistä markkinointia ja palvelukonseptia on kehitetty ja kehitetään käyttäjäryhmien kanssa, jotta saadaan omien leirikeskusten käyttöastetta nostettua.
- Leiri- ja kurssikeskusten ulkoisten ja sisäisten varauskäytäntöjen muuttaminen on tavoitteena pidemmällä aikajänteellä. Varauskäytännöillä pyritään vähentämään leirikeskusten sisäisiä peruutuksia ja niistä aiheutuvia kustannuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arvioimisessa käytettävät mittarit:

- Tavoitteiden toteutumista seurataan vastuuyksikössä kolmen viikon välein talousseurannalla. Poikkeamat korjataan kuukausittaisella ja hankekohtaisella toiminnanohjauksella.
- Talousarviovuoden aikana on tavoitteena pitää ylläpitokustannukset vakaana inflaatiokehitys huomioon ottaen.

- Leiri ja kurssikeskustoiminnan tavoitteiden saavuttamista arvioidaan jatkuvalla talouden seurannalla leirikeskusten esimiesten kanssa, ja talouden toteuma ohjaa tavoitteiden saavuttamisen laajuutta. Leirikeskustoiminnan kustannuslaskentaa tullaan kehittämään tarkempien toimintokustannusten arvioimiseksi.

Vuoden 2024 aikana lopetettavat tai aloitettavat hankkeet:

- Vuonna 2024 aloitetaan Kellonummen huoltorakennuksen rakentaminen ja korjaaminen. Vuoden 2024 aikana aloitetaan myös Otaniemen kappelin korjaamisen tarveselvitys ja hankesuunnittelu. Velskolan kartanon peruskorjaus on tavoitteena saada valmiiksi syksyllä 2024 ja maalämpö talvella 2024. Viputien rivitalon rakentaminen olisi tarkoitus aloittaa vuonna 2024.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma yksiköitynä:

- Toimintasuunnitelman osana on koko suunnittelukauden kattava henkilöstösuunnitelma, joka sisältää tarvittavat virat, työsuhteet sekä määräaikaiset tehtävät.
- Henkilöstön vaihtuvuus on saatu hallintaan. Myös työtehtäviä on tarkasteltu ja yhdistelty tarpeen mukaan.
- Ulkopuolisina palveluina hankitaan kunnossapitokorjaukset, ennakkohuolto- ja vikakorjaukset, osa siivoustoiminnasta, vartiointi sekä sähkö-, turvallisuus- ja muihin erityisjärjestelmiin kohdistuvat huollot ja vikakorjaukset. Puitesopimuspalvelujen käyttöä lisätään. Kilpailutus- ja hankintayhteistyötä tehdään naapuriseurakuntayhtymien kanssa.
- Talousmetsien hoitoon liittyvät tehtävät hankitaan palveluna Eteläiseltä metsäreviiriltä. Toimenpiteet toteutetaan yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän metsätaloussuunnitelman ja hyväksytyyn ympäristöjärjestelmän mukaisesti.

Voimavarat	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Henkilökunta	38	41	42	44	44	44
*joista virkoja	3	1	1	1	1	1
*työsuhteita	35	40	41	43	43	43

Suunnittelukauden 2024–2026 koulutussuunnitelman painopisteet:

- Henkilöstölle laaditaan vuosittain koulutussuunnitelma. Pääpaino on koulutuksella, joka tukee työntekijöiden kehittymistä suunnittelukauden painopistealueilla, muun muassa ulkopuolisten palveluntarjoajien toiminnan valvonnassa sekä kiinteistöjen turvallisessa, ympäristöystävällisessä ja energiataloudellisessa käytössä. Hankintojen kilpailuttamista tuetaan vuosittain järjestettävillä hankintakoulutuksilla.
- Henkilöstön koulutuksen ja saatavuuden ohella on huomioitava työssä jaksaminen ja motivointi. Koulutussuunnitelman ohella varaudutaan yhteishengen nostatukseen oman palveluyksikön sisäisten kehityspäivien avulla. Kehityspäivien yhtenä tavoitteena on tulevaisuuden koulutustarpeiden kartoittaminen. Tätä tietoa pyritään hyödyntämään organisaation kehittämisessä.
- Leiri- ja kurssikeskusten henkilöstön tekemä kaksivuorotyö painottuu viikonloppuihin ja iltatyöhön. Työssä jaksaminen, työhyvinvointi ja motivointi on huomioitava.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoite:

- Sähkön tuotanto kilpailutetaan vuonna 2024. Ympäristöjärjestelmän mukaan hyväksytyjä tuotantomuotoja ovat aurinko-, tuuli-, vesi- ja ydinvoima sekä uudet tuotantomuodot.
- Kellonummen alueen vesihuoltokonaisuuden tarkastelu aloitetaan, ja tilanteeseen pyritään löytämään uudet kestävätkä ratkaisut.

- Energiakulutusta ja jätejakeiden määrää seurataan aktiivisesti, ja molempia pyritään vähentämään.
- Kiinteistökanan hiilineutraalisuus tai fossiilittomuus ratkaistaan ympäristöjärjestelmän sekä hyväksytyjen talousarvion investointikohteiden resursoinnin kautta. Uusiutuvien energiamuotojen käyttöä lisätään mahdollisuuksien mukaan varsinkin peruskorjattavissa kohteissa.

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista tai toteutumista vaarantavat riskit:

- Kiinteistöpalveluiden toiminnan tulisi olla luonteeltaan pitkäjänteistä ja perustua kohteiden ja niiden historian tuntemiseen. PTS-katsausten yhteydessä on selvinnyt merkittävä määrä laiminlyötyjä tai lykättyjä korjauksia. Talousarviokehityksessä on varauduttu liian vähäisiin resurssein tulevien vuosien laajaan korjaustarpeeseen.
- Yhtymän kiinteistöt ovat ikääntymässä, ja tämä edellyttää edelleen niiden aktiivista kunnossapitoa ja korjaamista. Tämä saattaa aiheuttaa yllättäviä ja hallitsemattomiakin korjaustarpeita, jotka saattavat kustannusvaikutuksiltaan olla merkittäviä.
- Tilojen mahdolliset sisäilmaongelmat muodostavat merkittävän riskin. Ongelmat syntyvät yleensä ennakoimatta, ja ne saattavat saada työyhteisössä merkittävät mittasuhteet.
- Tapiolan kirkon peruskorjaus on valmistunut keväällä 2022 ja sen osalta on alkanut 60 kk takuu-aika. Tapiolan kirkkokokonaisuuteen kuuluvien suojeltujen, mutta peruskorjauksen ulkopuolelle jätettyjen asuntojen katoissa on tänä vuonna havaittu vuotoja, ja niiden korjaustöihin on ryhdytty.
- Henkilöstöresurssin turvaaminen on ollut jatkuva haaste, ja henkilöstön vaihtuvuus on tuonut painetta kiinteistöpalveluiden laadukkaan toiminnan jatkuvuudelle. Osaltaan virkarakennetta on pystytty järjestelmään ja osaamisresursseja täydentämään, mutta koulutetun työvoiman saatavuus on kiinteistö- ja rakennusalalla edelleen haasteellista. Vuonna 2023 alkanut rakennus- ja kiinteistöalan matalasuhdanne voi mahdollisesti helpottaa henkilöstön rekrytointia jossakin määrin.

Toimenpiteet riskien hallitsemiseksi:

- Työvoiman vaihtuvuuteen liittyviä riskejä pyritään vähentämään ennakkosuunnittelulla ja uusien ihmisten perusteellisella perehdyttämisellä. Hiljaisen tiedon siirtämiseen pyritään panostamaan.
- Kiinteistöjen ylläpidon pitkän aikavälin suunnitelmia päivitetään edelleen niiden kohteiden osalta, jotka ovat jäämässä yhtymän hallintaan ja joihin ei kohdistu luopumistavoitteita, ja tämän pohjalta suunnitellaan käytettävissä olevien resurssien optimaalista kohdentamista.
- Virkojen/työtehtävien sisältöjä, vaatimuutta ja palkkatasoja joudutaan edelleen arvioimaan osaavan työvoiman saatavuuden ja rekrytointien onnistumiseksi.
- Yhtymässä on sisäilmatyöryhmä, jonka puitteissa ratkotaan sisäilmaongelmia. Keskeisenä tekijänä tulevat olemaan tiedottamisen ja ilmoituskäytännön kehittäminen sekä korjaustoiminnan priorisointi.

Tuotot

Seurakuntayhtymän ja hautainhoitorahaston asunnot ovat kiinteistöpalveluiden hoidossa. Suurin osa asunnoista on vuokrattu henkilökunnalle palvelussuhteen perusteella. Lisäksi vuokratuloja tulee myös sijoituskiinteistöistä, esimerkiksi As Oy Ruusutarhasta. Perittävät vuokrat perustuvat verottajan vuosittain päättämiin asuntoedun verotusarvoihin, ja ne vahvistetaan vuodeksi kerrallaan.

Asuntojen vuokraaminen ulkopuolisille on lyhentänyt vuokrasuhteiden pituutta, mikä puolestaan on lisännyt vuokraustoiminnan edellyttämää työpanosta. Lisäksi vanhan asuntokannan realisointi lisää isännöinnin tehtäviä lyhyellä tähtämellä ja lisää rakennuttamisesta tai uudishankinnasta vastaavan työtä keskipitkällä tähtämellä.

Ulkopuolisten vuokralaisten vuokranmääräytymisperusteena käytetään luontoisedun verotusarvoa korotettuna 20 prosentilla tai markkinatilanteen mahdollistamaa määrää. Ulkopuolisille vuokrattaessa on

markkinahinnan arvioiminen noussut keskeisimmäksi hinnoitteluperiaatteeksi, sillä verotusarvo korotettuna 20 prosentilla johtaa liian korkeisiin vuokratyöntöihin ja huonoon käyttöasteeseen.

Asuntovuokrausten tavoitteena on ollut edellisen kiinteistö- ja tilaohjelman mukainen 93 prosentin vuokrausaste. Asuntojen kunnon ja osin syrjäisen sijainnin vuoksi tavoitteen saavuttaminen tulee olemaan haastavaa.

Toimitilojen tai toimitiloiksi katsottavien tilojen vuokrauksissa seurataan markkinahintoja.

Maanvuokratuotot koostuvat 19 tontin, 4 maa-alueen ja 5 peltoalueen vuokrauksesta. Vuokrahinnat on päätetty tapauskohtaisesti pääosin kilpailun perusteella. Kaavoittamattomia maa-alueita kaavoitetaan realisointituottojen lisäämiseksi. Vuokratuottoja vähentävät sekä asuntokannan realisointi että muutaman vuokratun kiinteistön myynti.

Uusien asuntojen hankkimista sijoitussalkkuun rakennuttamalla omia tontteja on valmisteltu, ja valtuuston päätöksen mukaisesti ensimmäiset hankkeet ovat edenneet syksyllä 2023 kilpailutuksen asteelle.

Kulut

Suurin osa kiinteistötoimen kustannuksista muodostuu kirkkojen ja kappeleiden, leirikeskusten sekä osake- ja vuokrahuoneistojen ylläpidosta. Kiinteistötoimen kulujen kasvuun koko 2000-luvulla ovat vaikuttaneet omien kiinteistöjen määrän kasvu, kiinteistökniikan ikääntymisestä johtuva lisääntyneen huollon ja korjausten tarve, turvallisuuden panostaminen sekä ylläpitokustannusten tason jatkuva nousu.

Investointi- ja kiinteistökehityshankkeet

Velskolan kartanon peruskorjaus on käynnistynyt, ja sekä Velskolan että Hvittorpin keskuksiin on tulossa lämmitysjärjestelmien muutostyöt öljylämmityksestä maalämpöön. Hvittorpin kurssikeskuksen päärakennus on jo aiemminkin ollut maalämmön piirissä, mutta nyt kapasiteettia lisätään. Hvittorpin kurssikeskuksen keittiön korjaustyöt ovat meneillään. Kellonummen hautausmaan huoltorakennuksen peruskorjaus käynnistyy suunnitellusti vuonna 2024. Kirkon hautausmaan huoltorakennuksen tarveselvitys tehdään talousarviovuonna, ja mahdollinen rakentaminen alkaa 2026. Kyseiselle alueelle, jolle huoltorakennusta suunnitellaan, on hyväksytty Kirkkoväärtin puiston asemakaava lokakuussa 2022.

Suunnittelukauden kuluessa odotetaan asemakaavoitustyön alkavan valmistua Kaupunginkallion alueella. Kaupunki on ilmoittanut kaavoitettavan määrän voimakkaasta supistamisesta Espoon keskuspuiston reuna-alueella. Asemakaavoitus on valmistunut jo Kaitaan metroaseman alueella, mutta asemakaavasta on valitettu. Päätöstä odotetaan KHO:lta vielä syksyllä 2023. Toisen pohjoisen asemakaava-alueen osalta haasteena ovat saada se sisällytetyksi Espoon kaupungin vuotuiseen kaavoitusohjelmaan ja yhteistyö sekä alueiden kehittämisen vaiheistaminen muiden maanomistajien kanssa.

Kaavoitustyö on keskeytynyt Pappilanpellon kaava-alueella Espoon pohjois- ja keskiosien asemakaavaan tehtyjen rajausten takia. Nyt tutkitaan asuinrakentamisen toteuttamista vanhan, mutta toteutumatta jääneen asemakaavan pohjalta.

Perkkaan seurakuntatalon tonttia koskevat asemakaavan muutossuunnitelmat sekä niiden toteutettavuus on arvioitu yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa vuoden 2022 aikana yhteistyössä NREPin hotellihankkeen kanssa, ja tavoite on ollut saada se kaupungin vuoden 2023 kaavoitusohjelmaan. Sittemmin NREP on ilmoittanut hankkeen todennäköisestä kariutumisesta korkotason nousun myötä.

Vanha Niittykummun kappelin tontti, jossa on suunniteltu yhteistyössä Skanskan kanssa palveluasumista, on ensivaiheessa hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Lisäksi kaavamuutos on käynnissä myös Kotikyläntien alueella yhteistyössä Espoon asuntojen kanssa, mutta asemakaavan eteneminen on ollut hidasta kaupungista ja Espoon asunnoista johtuvista syistä. Otaniemen kappelin korjaamisen tarveselvitys valmistuu ja hankesuunnittelu käynnistetään talousarviovuonna.

3 TULOSLASKELMAOSA (ulkoinen ja sisäinen)

	TILIN-	TALOUS-	EHDOTUS	ERO ED.	TTS	TTS
	PÄÄTÖS	ARVIO JA				
	2022	2023	2024		2025	2026
	t€	€	€	%	t€	t€
Toimintatuotot	7 476	6 881 073	6 417 547	-6,7%	6 246	6 246
Toimintakulut	44 844	47 569 735	48 694 448	2,4%	48 605	48 637
TOIMINTAKATE	-37 369	-40 688 662	-42 276 901	3,9%	-42 360	-42 391
Verotulot + valtion rah.	50 972	47 800 000	51 000 000	6,7%	51 100	51 100
Kirkollisverotulot	45 177	42 000 000	45 000 000	7,1%	45 000	45 000
Valtion rahoitus	-5 795	5 800 000	6 000 000	3,4%	-6 100	-6 100
Verotuskulut	692	750 000	750 000	0,0%	750	750
Keskusrahastomaksut	4 935	4 955 711	5 195 380	4,8%	4 830	5 175
Rahoitustuotot ja -kulut	1 212	1 000 000	1 000 000	0,0%	1 000	1 000
Korkotuotot	40	200 000	200 000	0,0%	200	200
Muut rahoitustulot	4 657	900 000	900 000	0,0%	800	800
Muut rahoitusmenot	562	100 000	100 000	0,0%	0	0
VUOSIKATE	9 188	2 405 627	3 777 719	57,0%	4 160	3 784
Poistot ja arvonalentumiset	6 969	6 054 887	5 265 979	-13,0%	5 299	5 299
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot						
Tulot	745	683 000	683 000	0,0%	683	683
Menot	766	770 406	813 080	5,5%	813	813
Siirto rahastosta/rahastoon	-21	-87 406	-130 080	48,8%	-130	-130
TILIKAUDEN TULOS	2 219	-3 649 261	-1 488 260	-59,2%	-1 139	-1 515
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 219	-3 649 261	-1 488 260	-59,2%	-1 139	-1 515

Toiminnan tulot ja menot

Yllä oleva tuloslaskelma-arvio sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät. Toimintatuotot muodostuvat korvauksista valtiolta, kuten Kelan korvaukset työterveyshuollon menoista, seurakuntien maksutuotoista, joita ovat rippikoulu- ja muut leirimaksut, päiväkerhomaksut ja ulkopuolisten käyttäjien maksut seurakuntatilojen käytöstä, palvelukeskuksen tuotoista, vuokratuotoista ja muista kiinteistötoimen tuotoista sekä hautaustoimen tuotoista. Tulojen jakautuminen eri pääluokkiin on esitetty käyttötalouden laskelmassa.

KÄYTTÖTALOUS (ulkoinen ja sisäinen)

	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	EHDOTUS	ERO ED. V.	TTS	TTS
	2022	2023	2024		2025	2026
	t€	€	€	%	t€	t€
TULOT						
Yleishallinto	760	610 000	807 778	32,4%	802	802
Seurakunnat	1 049	1 047 430	1 038 350	-0,9%	1 038	1 038
Yhteinen seurakuntatyö	179	188 643	154 099	-18,3%	16	16
Hautaustoimi	845	800 000	800 000	0,0%	800	800
Kiinteistötoimi	4 643	4 235 000	3 617 320	-14,6%	3 589	3 589
Tulot yhteensä	7 476	6 881 073	6 417 547	-6,7%	6 246	6 246
MENOT						
Yleishallinto	8 092	9 191 938	9 637 110	4,8%	9 668	9 673
Seurakunnat	20 443	20 776 630	21 957 750	5,7%	21 987	22 013
Yhteinen seurakuntatyö	4 430	4 643 679	4 688 406	1,0%	4 545	4 545
Hautaustoimi	2 039	2 200 000	2 258 359	2,7%	2 253	2 253
Kiinteistötoimi	9 841	10 757 488	10 152 823	-5,6%	10 153	10 153
Menot yhteensä	44 844	47 569 735	48 694 448	2,4%	48 605	48 637
TOIMINTAKATE	-37 369	-40 688 662	-42 276 901	3,9%	-42 360	-42 391

Käyttötalouden tulot ja menot muodostuvat pääluokkiin jaotelluista määrärahoista. Toiminnan tulojen ja menojen erotus muodostaa toimintakatteen 2, jossa siis ulkoiset ja sisäiset erät ovat mukana. Vuoden 2024 talousarvioehdotuksen ulkoiset ja sisäiset toimintatulot ovat 6,7 % pienemmät kuin vuoden 2023 talousarviossa. Toimintakulut ovat 2,4 % suuremmat kuin vuoden 2023 talousarviossa lisämäärärahoineen. Toimintakatteen alijäämä on 3,9 % suurempi kuin edellisen vuoden talousarviossa.

Verotulot

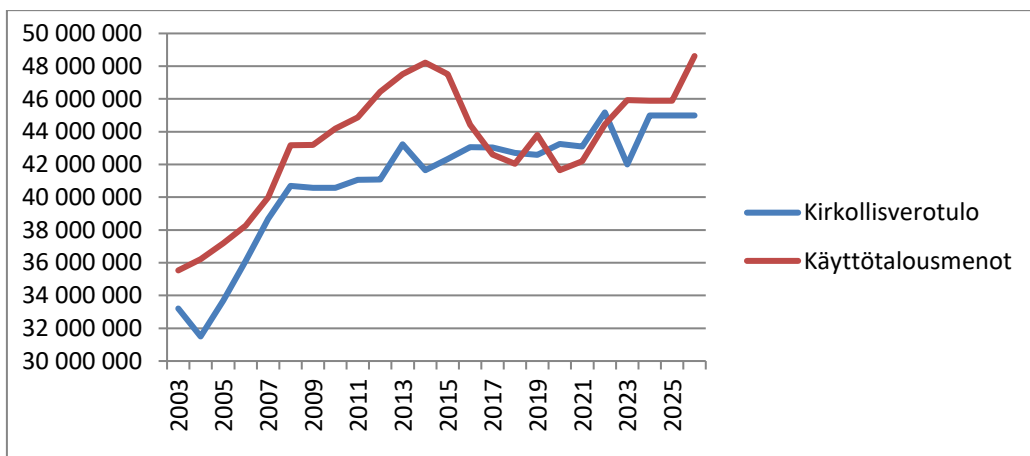
Kirkollisverotulot olivat vuonna 2022 4,5 % suuremmat ja valtionrahoitus 1,8 % suurempi kuin vuonna 2021. Vuonna 2023 verotulojen ja valtionrahoituksen määräksi on talousarviossa arvioitu 47,8 milj. euroa, josta kirkollisveroverotulojen osuus on 42,0 milj. euroa ja valtionrahoituksen osuus 5,8 milj. euroa. Tämä tulee todennäköisesti reilusti ylittymään.

Kirkollisverotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2024 noin 45,0 milj. euroa. Valtion rahoitusta saadaan vuonna 2024 6,0 milj. euroa. Verotulokertymän ja valtionrahoituksen yhteensä arvioidaan siten olevan vuonna 2024 noin 51,0 milj. euroa eli 6,1 % suurempi kuin vuoden 2023 talousarviossa. Vuodelle 2025 on arvioitu verotuloja ja valtionrahoitusta kertyvän saman verran kuin vuonna 2024. Vuoden 2026 kokonaisverotulokertymän on arvioitu olevan sama kuin 2025.

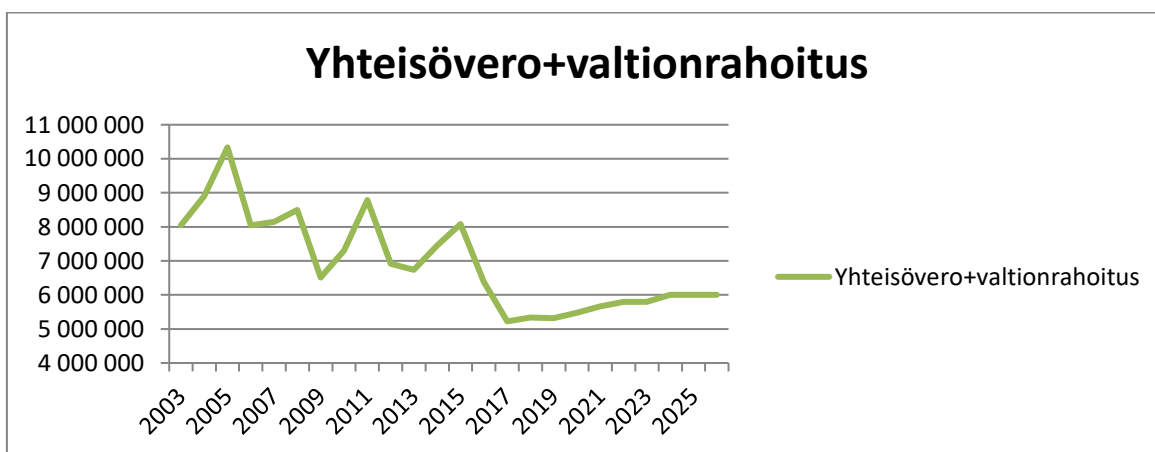
Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt, että kirkollisveron tuloprosentti on vuonna 2024 edelleen 1 %:n suuruisen.

Vuosi	Yhteensä	Ero ed. v. %	Kirkollisvero	Ero ed. v. %	Valtionrah.	Ero ed. v.
(2022 tilinpäätös)	51,0	4,5 %	45,2	4,9 %	5,8	1,8 %
(2023 talousarvio)	47,8	-6,3 %	42,0	-7,1 %	5,8	0,0 %
2024	51,0	6,7 %	45,0	7,1 %	6,0	3,4 %
2025	51,0	0,0 %	45,0	0,0 %	6,0	0,0 %
2026	51,0	0,0 %	45,0	0,0 %	6,0	0,0 %

Seuraavassa kaaviossa 1 on kuvattu kirkollisverotulon kehitystä vuosina 2003–2022 sekä arviot vuosille 2023–2026. Samassa kaaviossa ovat mukana käyttötalousmenot samana ajanjaksona. Käyttötalousmenot kasvoivat nopeammin kuin kirkollisverotulo vuoteen 2015 saakka. Vuosina 2016–2018 toteutettu menomäärärahojen sopeutus sai käyttötalousmenot samalle tasolle kirkollisverotulojen kanssa. Vuosien 2020–2021 aikana käyttötalousmenot vähenivät koronaepidemian ja toiminnan supistumisen vuoksi. Vuoden 2023 käyttötalousmenot ovat euromääräisesti samalla tasolla kuin vuonna 2015.

Kaavio 1. Kirkollisverotulon ja käyttötalousmenojen kehitys

Kaavio 2: Yhteisöveron ja valtionrahoituksen kehitys

Veroäyrimäärä ja keskusrahastomaksu

Kirkkolain 5 luvun 11 §:ssä on säädetty maksuista kirkon keskusrahastolle. Kirkon keskusrahastolle maksettavan keskusrahastomaksun suuruus päätetään kirkolliskokouksessa keskusrahaston talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

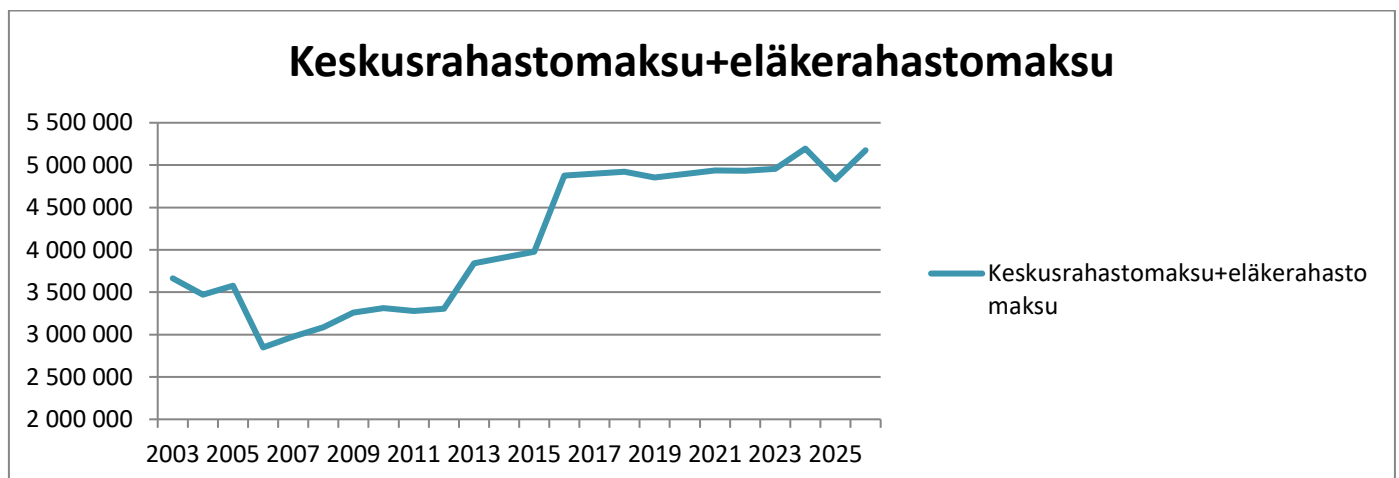
Keskusrahastomaksua maksetaan laskennallisesta kirkollisveron tuotosta, eli yhden kalenterivuoden ajalta kertyvä kirkollisveron tuotto jaetaan seurakunnan tuloveroprosentilla. Kirkolliskokous on vahvistanut vuodelle 2023 keskusrahastomaksuksi 6,5 % kirkollisveron tuotosta. Vuodelle 2024 keskusrahastomaksuksi esitetään 6,5 %.

Keskusrahastomaksun osaksi tuli vuonna 2013 kirkollisveron määrään perustuva eläkerahastomaksu, jonka suuruus lasketaan toteutuneesta kirkollisverotulosta. Vuosille 2024, 2025 ja 2026 eläkerahastomaksun suuruudeksi on oletettu 5 %.

Vuonna 2023 keskusrahastomaksun suuruus on ollut 5,0 milj. euroa, jolloin määräytymisperusteena on ollut verovuoden 2021 laskennallinen kirkollisvero. Vuonna 2024 maksun suuruudeksi arvioidaan 5,2 milj. euroa. Vuonna 2025 maksu on 4,8 milj. euroa ja vuonna 2026 noin 5,2 milj. euroa.

Keskusrahastomaksujen laskelma on seuraava:

Talousarviovuosi	Verovuosi	Kirkollisvero	Maksuprosentti	Keskusrahastomaksu
2023 (talousarvio)	2021	43 093 136	11,5 %	4 955 711
2024	2022	45 177 222	11,5 %	5 195 381
2025	2023	42 000 000	11,5 %	4 830 000
2026	2024	45 000 000	11,5 %	5 175 000

Kaavio 3: Keskusrahastomaksun ja eläkerahastomaksun kehitys

Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot

Informatiivisena tietona on vuosikatteen jälkeen poistojen ja sisäisten erien lisäksi ilmoitettu erilliskirjanpitoa hoidetun hautainhoitorahaston tulot, menot ja siirrot rahastosta tai siirrot rahastoon. Ne eivät vaikuta tilikauden tulokseen.

4 RAHOITUSOSA

	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	EHDOTUS	ERO ED. V.	TTS	TTS
	2022 t€	2023 €	2024 €	%	2025 t€	2026 t€
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate	9 188	4 005 627	3 777 719	-5,7 %	4 160	3 784
Tulorahoituksen korjauserät	-526			0,0 %		
Pakollisten varausten muutos		0	0	0,0 %	0	0
Tulorahoitus yhteensä	8 662	4 005 627	3 777 719	-5,7 %	4 160	3 784
Investoinnit						
Investointimeno	2 777	5 393 000	11 950 000	121,6 %	12 870	9 740
Pysyvien vastaavien myyntitulot	1 627	0	0		0	0
Investoinnit yhteensä	-1 151	5 393 000	-11 950 000	-321,6 %	-12 870	-9 740
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	7 512	-1 387 373	-8 172 281	489,0 %	-8 710	-5 956
Rahoitustoiminnan rahavirta						
Lainakannan muutokset	-500					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-248					
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	326					
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-422					
Rahavarojen muutos	7 090	-1 387 373	-8 172 281	489,0 %	-8 710	-5 956

Rahoituslaskelma osoittaa, että vuonna 2024 rahavarat pienenevät investointien jälkeen noin 8,2 milj. eurolla.

5 INVESTOINTIOSA

	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	EHDOTUS	ERO ED. V.	TTS	TTS
	2022	2023	2024		2025	2026
Vuosikate	9 188	3 795 177	3 777 719	-37,7%	4 160	3 784
	t€	€	€	%	t€	t€
Investoinnit						
Investointimenot	2 777	5 393 000	11 950 000	121,6%	12 870	9 740
Pysyvien vastaavien myyntitulot	1 101	0	0		0	0
Investoinnit netto	1 676	5 393 000	11 950 000	121,6%	12 870	9 740
RAHAVAROJEN MUUTOS	7 512	-1 597 823	-8 172 281	411,5%	-8 710	-5 956

Investointeihin kokonaisuudessaan on varattu rahaa vuodelle 2024 12,0 milj. €, vuodelle 2025 12,9milj. € ja vuodelle 2026 9,7 milj. €. Vuoden 2024 investointien määräraha noudattaa resurssilinjausta, jonka mukaan investointien kokonaismäärä voi olla enintään 80 % vuoden 2022 vuosikatteesta. Investoinneista 4,6 milj. € on sijoituksiin liittyvää. Sijoitusinvestointien muista investoinneista poikkeavan tuotto-odotusluonteen vuoksi niitä ei lasketa vuosittaiseen strategian määrittämään investointien enimmäismäärään.

5.1 PITKÄN AIKAVÄLIN RAKENTAMISSUUNNITELMA 2024–2030

Pitkän aikavälin rakentamissuunnitelma kuvaa vuosille 2024–2030 kiinteistöjen kuntoarvioiden, ympäristöjärjestelmän ja muun muassa lainsäädännön vaatimusten muutosten pohjalta suunniteltuja, priorisoituja ja aikataulutettuja hankkeita ja muita tuleville vuosille alustavasti aikataulutettuja investointeja. Suunnitelma on tämänhetkinen käsitys lähimpien tulevien vuosien investointitarpeista. Suunnitelman sisältö ja kustannusarviot voivat muuttua tarpeiden ja olosuhteiden muuttuessa.

Jokainen tuleville vuosille ehdotettu ja aikataulutettu hanke-esitys ja investointi käsitellään omina erillisinä päätöksinään. Tämä voi aiheuttaa muutoksia suunnitelmassa mainittujen hankkeiden aikataulutukseen, laajuuteen ja priorisointiin.

Suunnitelmassa ovat mukana itsenäisinä hankkeina hankkeet, joiden kustannusarvio on > 0,5 M€. Alle 0,5 M€ hankkeet on yksilöity työohjelmassalkkuun. Työohjelmassalkkuun on sisällytetty hankkeet ja investoinnit, joiden kustannusarvio on > 0,1 M€. Tätä pienemmät investoinnit on esitetty yhteissummana. Alle 0,1 M€ suuruiset hankkeet käsitellään käyttötalousmenoina kirjanpitolain mukaisesti.

Suunnitelmassa käytetään seuraavia määritelmiä ja lyhenteitä:

Kokonaiskustannusarvio tuleville suunnittelukausille ei sisällä hankkeeseen jo käytettyjä määrärahoja.

Enimmäiskustannushinta tarkoittaa hallintoelimen ko. hankkeelle hyväksymää kustannusarviota.

Kustannusarvion tarkkuus: **A** = tarkka kustannusarvio, **B** = n. 50 % tarkka kustannusarvio, **C** = alustava kustannusarvio.

Hankkeiden vaiheistus: **ta** = tarveselvitys, **hs** = hankesuunnittelu, **su** = suunnittelu, **ra** = rakentaminen.

Kohde	Kokonais- kustannusarvio 2023- 2030 M€	M€	Kriittisyys- aste 1-3*	Tarkkuus **)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Viimeisin käsitteily / myönnetty enimmäis- kustannushinta	Selostusosa
PITKÄN AIKAVÄLIN RAKENTAMISSUUNNITELMA 2024–2030														
Hintataso 3/2023	Pohjatuuluko kiinteistöpalvelut 25.5.2022													
Teemu Rantala 8.9.2023	Luvut sisältävät arvonlisäveron. 26.1.2024 hh kb													
SEURAKUNTIEN TOIMITILAT JA TOIMISTOTILAT ***) hankeiden vaiheet, kts. alle														
Tapiolan kirkon peruskorjaus	0,30	M€		A	0,05	0,05	0,05	0,05	0,10				YKN/YKV 27.5.2020 17,3 M€	Poikkeusolojen delegointisäännösten mukainen päätös. Kehitysvaihe 2019. Toteutus-/rakentamisaikana käynnistetty 5/2020 päättyen 2/2022. L2-suunnitelmat hyväksytyt 5/2020 ja esitetyt kirkkohallituksen hyväksyttäväksi. Peruskorjaus valmistunut keväällä /2022.
Tuomiokirkon pienkorjaukset	1,01	M€	2	C		su+ra	ra							KJK:n esityksen mukaisesti 1.6.2023 aikaistettu vuosille 2024 ja 2025. Sisältää mm. salaojituksen ja sadevesiohjausten parantamista, pieniä julkisivukorjauksia, ikkuna- ja ovikorjauksia.
Tuomiokirkon vesikaton peruskorjaus + liittymistyöt alueen kaukolämpöön	2,95	M€	2	C	ta	su+ra	ra	ra						Tarveselvitys tekemättä (karkea kustannusarvio).
Kirkonkylmän vesikaton peruskorjaus	1,25	M€	2	B	ta	su+ra	ra							Kuntotutkimukset käynnistetty.
Tuomiokirkon seurakuntatalon salaojat, julkisivu, leikkipaikka - peruskorjaus	1,52	M€		C	ta	su+ra	ra							Tarveselvitys tekemättä (karkea kustannusarvio).
Soukan kappelin peruskorjaus	4,80	M€		C							su+ra	ra		Tarveselvitys tekemättä (karkea kustannusarvio).
Matinkappelin peruskorjaus	4,80	M€		C							su+ra	ra		Tarveselvitys tekemättä (karkea kustannusarvio).
Otanien kappeli	3,11	M€	2	C	ta+hs	su+ra	ra							Korjausoiden laajuus selvää tarkempien tutkimusten yhteydessä hankesuunnitteluvaiheessa
SEURAKUNTIEN TOIMITILAT JA TOIMISTOTILAT YHTEENSÄ	19,74	M€			0,05	0,84	4,96	4,19	0,10	0,00	3,00	6,60		
HAUTAUSMAAT														
Gräsän uurnalehdon perusparannus	0,00	M€		A									YKV 28.3.2018 / 1,0 M€	Kastelujärjestelmä, pieni varasto, turvallisuusparannuksia ja nimikilpialueen laajennus. Hankkeelle varattu 1,5 M€ vuoden 2020 talousarvioon.
Kirkon hautausmaan perusparannus	1,00	M€		C							su+ra			Tarveselvitys tekemättä (karkea kustannusarvio) Vanhentunut tekniikka uusitaan, liikennemuutoksia yms.
Kirkon hautausmaan huollon tilat	4,00	M€		C	ta	hs+su	ra	ra						Tarveselvitys tekemättä (kustannusarvio karkea arvio) Hanke uuden huoltorakennuksen rakentamiseksi
Kellonummen hautausmaan huoltokeskus, peruskorjaus ja uudisrakentaminen	3,70	M€	2	A	hs+su	ra	ra						YKV 24.5.2023	Toistuvia putkivuotoja v.2022, ulkoapäin tulevia kosteusvaurioita. Koneiden pesujen mahdollistaminen sisätiloissa talviaikana, hautauksissa käytettävien maa-ainesten säilytysmahdollisuudet sisätiloissa. Lämmitysjärjestelmän muuttaminen vesi-ilmalämpöpumpuille. Hankesuunnitelma on hyväksytty YKV 24.5.23 korotetulla budjetilla 3,7M€. Hyväksytyn hankesuunnitelman myötä vuoden 2024 budjetti muutetaan 2,8 M€ ja vuodelle 2025 0,9 M€, jolloin kokonaisbudjetti on 3,7M€.
Kellonummen siunauskappeli peruskorjaus	3,70	M€	2	C	ta			hs	su	ra				Rakennettu 1990-luvun alussa, peruskorjaus (talotekniikan korjaus entiseen tasoon, julkisivupesut, ulkovaipan vuodot).
Kirkon hautausmaan kast.järj. perusparannus	0,17	M€	2	B		ra								Ei toteutettu koronaviiruksen vuoksi 2020 siirto vuodelle 2025
Leppävaaran muistolehto	0,22	M€	1	C				ta	hs+su	+ra			YKV 22.9.2010	Sirottelualueen toteutus, uudet kulkuyhteydet yms.
HAUTAUSMAAT YHTEENSÄ	12,79	M€			0,00	2,85	1,17	2,25	1,70	0,52	4,30	0,00		

Kohde	Kokonais- kustannusarvio 2023- 2030 M€	M€	Kriittisyys- aste 1-3*	Tarkkuus **)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Viemisin käsitelly / myönnetty enimmäis- kustannushinta	Selostusosa
LEIRIKESKUKSET														
Velskolan kartanon perusparannus	3,97	M€	2	A	ra	ra							YKV 25.05.2022: 3,1M€ YKV 24.5.2023 esitetty 3,97M€	Velskolan leirikeskukseen kartanorakennus peruskorjataan käyttökuntoon. Samassa yhteydessä toteutetaan maalämpöjärjestelmien toteutus (eri budjetti). Hankesuunnitelma hyväksytty YKV 25.5.2022 budjetilla 3,1M€. Lisäbudjettiesitys (yht. 3,97M€) hyväksytty YKV 24.5.23. Kokonaisbudjetti on tällä hetkellä 3,97M€. Urakoitsija on arvioinut vuodelle 2023 kustannuksiksi 1,7 M€. Täten loput 2,27 M€ sijoittuvat vuodelle 2024.
Hvittorpin Villan vesikatto-, lämmitysjärjestelmä- ja julkisivukorjaukset	1,99	M€	2	B		ta+hs+su	su+ra	ra						Katon korjaus, julkisivun korjaus, (jäähdytys, jos mahtuu budjettiin) ja maalämpö/vesi-ilmalämpöpumput. Sisäilmakorjaukset toteutettaisiin mahdollisesti samaan aikaan (ei sis. Tähän budjettiin).
Hvittorpin leirikeskus, rivitaloasunnon muuttaminen oleskelu/ryhmätaliksi	0,08	M€	2	A			su+ra							Hanketta aikaistettu vuodelle 2024 vuodelta 2025.
Hvittorpin Villan peruskorjaukset	0,30	M€	2	C		ta	su+ra							Sisäpuoliset korjaukset, mm. sisäilmakorjaukset
Velskolan asuntolan muutostyöt	0,50	M€		C								su+ra		Tarveselvitys tekemättä (karkea kustannusarvio).
Velskolan Pehtoorilan vesikatkon korjaus sekä sisätilojen perusparannus	0,98	M€	3	B			su+ra	ra						Yleissuunnittelu vuodelle 2024. Rakentaminen 2025, kun kartanon peruskorjaus on valmistunut. Vesikattorakenteet huonossa kunnossa, räystäsrakenne pudonnut maahan sekä kattotiiliä putoamassa.
Velskolan Porttirakennus peruskorjaus	0,20	M€		C								su+ra	YKV 12.12.2018 / päälinjaukset	2029 porttirakennuksen asunnon korjaus
Velskolan maalämpö	0,90	M€	2	A		su+ra	ra						KJK 9.3.2023	Öjylämmöstä ja pellettilaitoksesta luopuminen ja nykyisen patteriverkoston muuttaminen sopivaksi uuden lämmitysjärjestelmän kanssa. Muutostyöt toteutetaan samassa urakassa kartanon peruskorjauksen kanssa.
Hvittorpin keittiön muutostyöt	0,50	M€	2	A		su+ra								Urakoitsijavalinta on lisäbudjettiesityksen myötä käsiteltävänä 17.4.23 YKN ja sitä seuraten 24.5.23 YKV. Mikäli lisäbudjetti hyväksytään, muutetaan vuoden 2023 budjetti 0,5M€
Hvittorpin maalämpöjärjestelmän toteutus	0,64	M€	1	A		su+ra							YKV 22.3.2023	Urakoitsijavalinta tehty
Hvittorpin kasvihuoneen, kanalan ja rantatalon muutostyöt leirikeskuskäyttöön	1,56	M€	1	C			ta	su	ra	ra				Hankkeessa muutetaan ja peruskorjataan vanhat rakennukset (kasvihuone, kanala sekä rantatalo) leirikeskukseen leirikäyttöön. Rakennuksia ympäröivät pihalueet kunnostetaan samalla.
LEIRIKESKUKSET YHTEENSÄ	11,62	M€			3,59	3,08	2,07	0,75	0,99	0,44	0,20	0,50		
TYÖOHJELMASALKKU; YLI 0,5 M€ KOKONAISUUEDET														
Rakennusautomaation kehittäminen	0,45	M€	1	A	0,10	0,05	0,10	0,10	0,10					
Turvallisuusparannukset	0,55	M€	1	A	0,15	0,10	0,15	0,15						
Maan hankinta	0,45	M€	1	A	0,10	0,05	0,10	0,10	0,10					
Hautauskoneet	1,44	M€	1	A	0,25	0,09	0,25	0,25	0,30	0,15	0,15			
Tapiolan kirkon asuntojen peruskorjaus	0,83	M€	2	B						0,63	0,20			Asuntojen peruskorjaus. Työt aloitetaan vesikattokorjauksella.
Parkkipaikkojen sähkölaatuspisteet	1,29	M€	1	A	1,00	0,09	0,10	0,10						Vuosien 2024-2026 vuosien budjetit päivitetty KJK:n 1.6.2023 esityksen mukaisesti. Vuoden 2023 hyväksyttyä budjettia ei ole muutettu.
Kirkonkulman vesikatto + jäähdytys ja aurinkopaneelit	0,88	M€	2	A	0,88									
Kanttorilan peruskorjaus ja -parannus	1,12	M€	3	B				0,56	0,56					Vesikaton korjaus, salaojituksen ja sadevesiohjausten korjaus. Julkisivukorjaukset sekä sisäpuoliset korjaukset
TYÖOHJELMASALKKU; YLI 0,5 M€ KOKONAISUUEDET YHTEENSÄ	7,01	M€			2,48	0,38	0,70	1,26	1,69	0,35	0,15	0,00		

Kohde	Kokonais- kustannusarvio 2023- 2030 M€	M€	Kriittisyys- aste 1-3*	Tarkkuus **)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Viimeisin käsittely / myönnetty enimmäis- kustannushinta	Selostusosa
TYÖOHJELMASALKKU; ALLE 0,5 M€ KOKONAISUUDET														
Kirkkotekstiilien kunnostus	0,00	M€												
Kiinteistöjen ympäristö	0,00	M€		A										
Lämmönvaihtimien uusinta	0,20	M€	1	A	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04					
Leppäsiiven remontti	0,30	M€	1	A	0,30								YKV 14.12.2022	Kynsistudion muutostyöt seurakunnan tiloiksi. Menossa YKN 17.4.2022
Muuralan pappilan vesikatto ja maalaukset	0,15	M€	2	A	0,15								YKN 22.8.22	Kiireellinen hanke. Vesikatto korjattu
Leirikeskusten koneet ja laitteet	0,23	M€	1	A	0,10		0,10		0,03					Konekannan uusiminen sähkökäyttöisiksi
Soitinkorjaukset	0,15	M€	1	A		0,05		0,05		0,05				
Siirrettävä varavoimalaitteisto	0,00	M€	1	A										
LTO lisäykset	0,04	M€	1	A	0,02	0,02								Energia ja ympäristöinvestoinnit
Hvittorp majoitus aurinkopaneelit	0,14	M€	1	A		0,14								Energia ja ympäristöinvestoinnit
Kellonummen kappelin ilmapesilämpöpumppu	0,25	M€	1	A	0,25									Energia ja ympäristöinvestoinnit
Laaksohätitalon maalämpö ja aurinkokeräin	0,45	M€	1	B			0,45							Energia ja ympäristöinvestoinnit
Vesikolan jätevesijärjestelmä umpi	0,23	M€	1	B			0,23							Jätevesijärjestelmät
Kellonummen jätevesi umpi/HSY	0,20	M€	2	B			0,20							Jätevesijärjestelmät
Leppävaaran kirkon muistomerkki	0,15	M€	1	C			0,15							Suihkulähde / muistomerkki palaneen Perkkään kappelin tilalle
Kirkonkulman ikkunoiden ja ulko-ovien tiivistyskorjaukset	0,05	M€	2	A	0,05									Kirkonkulman ikkunoiden ja ulko-ovien tiivistyskorjauksien urakoitsijavalinta ja lisämäärärahan hakeminen käsiteltävänä 17.4.23 YKN ja sitä seuraten 24.5.23 YKV. Mikäli lisäbudjetti hyväksytään, muutetaan vuoden 2023 budjettia yhteensä 0,153M€
Kilnristin muutostyöt	0,30	M€	1	A	0,30									Suunnittelu käynnissä
Kirkonkylmpin piharemontti	0,50	M€	2	B	0,50									
Kirkonkulman pysäköintipaikka	0,10	M€	2	A	0,10								YKN 22.8.22	
TYÖOHJELMASALKKU; ALLE 0,5 M€ KOKONAISUUDET YHTEENSÄ	3,44	M€			1,81	0,25	1,17	0,09	0,07	0,05	0,00	0,00		
ALLE 0,10 M€ INVESTOINNIT YHTEENSÄ	0,00	M€	0	A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		Kaikkien alle 0,10 M€ hankkeiden yhteissumma
KAIKKI INVESTOINNIT JA HANKKEET YHTEENSÄ*)	54,60	M€			7,93	7,40	10,07	8,54	4,55	1,36	7,65	7,10		
KAIKKI INVESTOINNIT JA HANKKEET YHTEENSÄ SEKÄ KIINTEISTÖKEHITYS	64,51	M€			9,49	11,95	12,87	9,54	4,55	1,36	7,65	7,10		

Kohde	Kokonais- kustannusarvio 2023- 2030 M€	M€	Kriittisyy- aste 1-3*	Tarkkuus **)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Viimeisin käsittely / myönnetty enimmäis- kustannushinta	Selostusosa
MUITA AVOIMIA, KARKEASTI ARVIOITUJA JA AIKATAULUTETTUA HANKE-EHDOTUKSIA														
Ingaksen rakennusten peruskorjaus	1,95	M€		C				0,15	1,80					Pääosin vesikatto- ja julkisivukorjauksia
Kalajärven kappelin peruskorjaus	1,95	M€		C					0,15	1,80			YKV 28.5.2008	Tarkentuu tarveselvityksen myötä
Olarin kirkon julkisivu	0,85	M€		C				0,05	0,80					Tarkentuu tarveselvityksen myötä
Kaskikappelin peruskorjaus	0,50	0,50		C							0,50			Tarkentuu tarveselvityksen myötä
Otaniemen asuntojen purku	0,00	M€												Kappelin yhteydessä olevat asunnot
MUITA AVOIMIA, KARKEASTI ARVIOITUJA JA AIKATAULUTETTUA HANKE-EHDOTUKSIA; YHTEENSÄ	5,25				0,00	0,00	0,00	0,20	2,75	1,80	0,50	0,00		
KIINTEISTÖKEHITYSHANKEET														
Kaitaa	0,00	M€		A									YKV 28.3.2018	Summa sisältää vain maankäyttömaksut, ei suunnittelukustannuksia. Kaavoitusmaksuja ei lasketa mukaan vuosittaisiin kokonaisinvestointeihin. Kohteesta on vastaavasti odotettavissa tuottoa tulevana vuosina. Hanke on viivästynyt YKV 29.5.2019 päätöksestä tehdyn kirkollisvalituksen käsittelyn vuoksi.
Pappilanmäki	0,00	M€											KJK 6.8.2013	Hankkeen kokonaislaajuudesta ja kaavoitusmaksuista ei ole vielä tarkkaa arviota.
Kaupunginkallio	0,00	M€											YKV 24.9.2014	Hankkeen kokonaislaajuudesta ja kaavoitusmaksuista ei ole vielä tarkkaa arviota.
Viputie 12 asunnot	3,91	M€		B		0,06	2,55	1,30						Uudisrakennushanke
Lippajärven tontti 30% omarahoitus	0,00	M€												
Viherlaakson tontti 30% omarahoitus	3,00	M€				1,50	1,50							
Sunan tontti 30% omarahoitus	0,00	M€												
Oxfotintien tontti 30% omarahoitus	0,00	M€												
Niipperin tontti 30% omarahoitus	3,00	M€					0,50	1,50	1,00					
KIINTEISTÖKEHITYSHANKEET YHTEENSÄ	9,91	M€			1,56	4,55	2,80	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Suunnitelmassa on mukana itsenäisinä hankkeina hankkeet, joiden kustannusarvio > 0,5 milj. €. Alle 0,5 milj. euron hankkeet on yksilöity työohjelmiasalkkuun. Työohjelmiasalkkun sisällytettävien hankkeiden ja investointien raja on > 100.000 euroa. Tätä pienemmät investoinnit on esitetty yhteisummana.					Tarkkuus		***)		* Kriittisyyssaste					
					A	tarkka kustannusarvio	ta = tarveselvitys		0		Tarkemmat tutkimukset tekemättä			
					B	n. 50 % tarkka kustannusarvio	hs = hankesuunnittelu		1		Ei välittömiä riskejä			
					C	alustava kustannusarvio	su = suunnittelu		2		Havaittuja riskejä tai vaurioita, jotka vaativat toimenpiteitä			
							ra = rakentaminen		3		Havaittuja riskejä tai vaurioita, jotka vaativat nopeita toimenpiteitä			

5.2 HANKINTA- JA INVESTOINTISUUNNITELMA

Suunnittelukaudelle 2024–2026 ajoitettavat investoinnit on esitetty seuraavan sivun taulukossa.

Investointien rahoitussuunnitelma

Seurakuntayhtymän strategiassa todetaan, että vuosittain laaditaan investointien rahoitussuunnitelma, joka kattaa kaikki omaisuuserät.

Investointien kokonaismäärä suunnittelukaudella on noin 35 miljoonaa euroa. Ulkoinen vuosikate suunnittelukaudella on noin 12 miljoonaa euroa. Tarvittava rahoitusmäärä on siis 23 miljoonaa euroa. Yhteisen kirkkovaltuuston 21.9.2016 tekemän päätöksen mukaan investointeja voidaan osittain rahoittaa lainarahoituksella. Likdivit varat vuoden 2022 tilinpäätöksessä ovat noin 75 miljoonaa euroa käyvin arvo.

Yhteisen kirkkoneuvoston ja -valtuuston tulee ottaa kantaa siihen, miltä osin ja miten investointi- ja hankintasuunnitelma vuosittain muodostetaan ja miten hanketarpeita kullakin suunnittelukaudella tarvittaessa karsitaan, jotta strategiassa mainittu investointien vuosittainen enimmäismäärä ei ylity.

HANKINTA- JA INVESTOINTISUUNNITELMA

	KOK. KUST. ARVIO	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023	EHDOTUS 2024	ERO ED. VUOD. INNAN	TTS 2025	TTS 2026
	milj. €	t€	€	€		t€	t€
INVESTOINNIT							
INVESTERINGAR							
Investointimenot	0,00	7 974	7 566 000	11 950 000	57,9%	12 870	9 740
Pysyvien vastaavien myyntitulot	0,00	3 005	0	0	0,0%	0	0
Nettomeno	0,00	4 968	7 566 000	11 950 000	57,9%	12 870	9 740
Hautausmaat							
Investointimenot	0,00	112	450 000	2 940 000	553,3%	1 620	2 500
Pysyvien vastaavien myyntitulot	0,00	0	0	0	0,0%	0	0
Nettomeno	0,00	112	450 000	2 940 000	553,3%	1 620	2 500
Hautausmaahallinto							
Investointimenot	0,00	0	250 000	90 000	0,0%	250	250
Pysyvien vastaavien myyntitulot	0,00	0	0	0	0,0%	0	0
Kellonummen huoltorakennus							
Investointimenot	0,00		200 000	2 850 000		850	0
Kirkon hautausmaan huoltorakennu							
Investointimenot	0,00	0	0	0		150	2 250
Kellonummen jätevedenpuhdistamo							
Investointimenot	-	0	0	0	0,0%	200	0
Kirkon hautausmaa-alue							

	KOK. KUST. ARVIO	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023	EHDOTUS 2024	ERO ED. VUOD. INNAN	TTS 2025	TTS 2026
	milj. €	t€	€	€		t€	t€
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	170	0
Rakennustoiminta							
Investointimenot	0,00	7 861	4 943 000	9 010 000	82,3%	11 250	7 240
Pysyvien vastaavien myyntitulot	0,00	3 005	0	0		0	0
Nettomeno	0,00	4 856	4 943 000	9 010 000	82,3%	11 250	7 240
Espoon tuomiokirkko							
Investointimenot	0,00	0	0	640 000		2 060	1 260
Leppävaaran kirkko							
Investointimenot	0,00	0	0	0		150	0
Olarin kirkko							
Investointimenot	0,00	0	0	0		0	50
Tapiolan kirkko							
Investointimenot	0,00	7 758	50 000	50 000	0,0%	50	50
Kellonummen siunauskappeli, siunaaminen							
Investointimenot	0,00	0	250 000	0	0,0%	0	0
Otaniemen kappeli							
Investointimenot	0,00	0	100 000	150 000	0,0%	1 480	1 480
Soukan kappeli							
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	0	0
Lippajärventie							
Investointimenot	0,00	0	0	2 550 000	0,0%	1 300	0
Kalajärven kappeli							
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	0	0
Kellonummen siunauskappeli, siunaaminen							
Investointimenot	0,00	0	250 000	0	0,0%	0	0

	KOK. KUST. ARVIO	TILINPÄÄTÖS 2022	TALOUSARVIO 2023	EHDOTUS 2024	ERO ED. VUOD. INNAN	TTS 2025	TTS 2026
	milj. €	t€	€	€		t€	t€
Espoon kirkon srk-talo							
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	120	1 400
Ingas							
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	0	150
Kanttorila							
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	0	560
Hvittorp, toiminta							
Investointimenot	0,00	0	1 340 000	0		0	0
Hvittorp, huolto							
Investointimenot	0,00	0	1 140 000	350 000	-69,3%	1 640	750
Velskola, huolto							
Investointimenot	0,00	0	1 600 000	2 870 000	0,0%	760	0
Kirkonkymppi							
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	1 250	0
Esplanadin kulma							
Investointimenot	0,00	0	300 000	0	0,0%	0	0
Laakolahti-talo							
Investointimenot	0,00	0	0	0	0,0%	450	0
Muu kiinteistötoimi							
Investointimenot	0,00	103	270 000	2 400 000	788,9%	1 990	1 540

6. LIITTEET

6.1 HAUTAINHOITORAHASTO

Hautainhoitorahaston sääntöjen mukaan ”Rahaston tarkoituksena on turvata Espoon seurakuntayhtymän hoitoon otettujen hautojen kunnossapito ja hoito.”

Rahaston varoina ovat ne maksut, jotka rahastoon on suoritettu korvauksena rahaston hoitoon otettujen hautojen hoidosta ja muista rahaston lukuun suoritetuista palveluista, lahjana, testamentilla tai muulla perusteella saatu omaisuus sekä rahaston korko- ja muut sijoitustuotot.

Haudan hoitomaksu määrätään siten, että maksettu pääoma ja sen korot yhteisesti vastaavat hoitokustannuksia sovitulta ajalta. Kustannukset määritellään todellisten kustannusten mukaan, eli kustannuksiin sisällytetään kulut koneista, tarvikkeista ja laitteista, suunnittelusta sekä työnjohdon ja rahaston hallinnoinnista syntyvät kulut.

Haudanhoitomaksujen hinnasto pysyy ennallaan ensi kesän hoitokaudella ja mahdollisia hinnantarkistuksia vuodelle 2025 esitetään suunnitteluvuoden viimeisellä kolmanneksella.

Strategiasta ja ohjelmista johdetut suunnittelukauden 2024–2026 linjaukset:

- Suunnittelukaudella keskitytään kustannusten seurantaan, kustannusten oikeaan kohdentamiseen sekä rahaston talouden pitkäjänteiseen ohjaamiseen.

Talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet:

- Hautojen hoitoon käytettäviä pienkoneita vaihdetaan sähkökäyttöisiksi talousarvion sallimissa puitteissa ympäristöjärjestelmän mukaan.

Talousarviovuoden 2024 henkilöstösuunnitelma:

- Hautainhoitorahaston hoitoon otettujen hautojen hoito tapahtuu hautaustoimen resursseilla, mutta hautainhoitorahaston varoin.

Talousarviovuoden 2024 ympäristötavoitteet:

- Ympäristötavoitteena on löytää keinot, miten hoitokukat ja hoitohautojen nurmet lannoitetaan luonnonmukaisilla lannoitteilla vähintään 90 %:sti vuoteen 2025 mennessä ympäristöjärjestelmän tavoitteiden mukaan.

Tilastotietoa:

HAUTAINHOITORAHASTON HOITOSOPIMUKSET							v. 2010–2024
Vuosi	2010	2020	2021	2022	2023	2024	
Hoitosopimuksia yhteensä kpl	16 999	19 316	19 763	20 087	19 900	20 400	

HAUTAINHOITORAHASTO

TULOSLASKELMA	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	EHDOTUS	ERO ED.	TTS	TTS
	2022	JAMUUTOKSET 2023	2024	V.	2025	2026
	t€	€	€	ed. v. %	t€	t€
SOPIMUSHAUTOJEN HOITO						
TOIMINTATUOTOT						
Maksutuotot	438,92 €	563 000	563 000	0,0 %	563	563
Vuokratuotot	138,71 €	120 000	120 000	0,0 %	120	120
Muut tuotot	197					
TOIMINTATUOTOT	774	683 000	683 000	0,0 %	683	683
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat	451	473 423	507 134	7,1 %	507	507
Sosiaalimaksut	109	125 883	134 847	7,1 %	135	135
Henkilöstökulut	560	599 306	641 980	7,1 %	642	642
Palvelujen ostot	43	26 400	26 400	0,0 %	26	26
Huoneistomenot	89	65 000	65 000	0,0 %	65	65
Tarvikkeet	74	79 700	79 700	0,0 %	80	80
Muut kulut	0	0	0	0,0 %	0	0
TOIMINTAKULUT	767	770 406	813 080	5,5 %	813	813
TOIMINTAKATE	8	-87 406	-130 080	48,8 %	-130	-130
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT						
	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	8	-87 406	-130 080	48,8 %	-130	-130
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	8	-87 406	-130 080	48,8 %	-130	-130